

ZEMPLEN

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:
 Egész évre 6 ft.
 Félévre 3 ft.
 Negyedévre 1 ft 50 kr.

Bérmintelen levelek csak ismert kesztyűtől fogadtatnak el.

Kéziratok nem adóznak vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyitlétben minden garmond sor díja 20 kr.

HÍRDETÉS DÍJA
 hivatalos hirdetésnek;
 Minden sor után 1 kr.
 Azonfelül bályog 20 kr.

Kiemelt díjazottak a hirdetésért írták azert minden négyzet centim. után 3 kr. számítottak.

Állandó hirdetésnek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lángész diadalünnepére föl, magyar!
 Kiáltó szó, nem pusztában elhangzani méltó, járja be hazád szent földjét. *Zephyrus* és *Eurus*, *Boreas* és *Notus* versengve futják meg a távoleső tereket a *Kárpátok* koronája alatt s diadallal hangoztatják a nagy nevet:

— *Jókai Mór!*

S a nemzet lelkes fiai s leányai hallják és megértik annak jelentését, megértik s ünnepet tartanak szívében, ünneplik *öt* s hálát rebegnek istennek, hogy a haza nagyobb dicsőségére adta, s nemes munkásságban folyt életét oly gyümölcsözővé tette nekik.

— *Jókai!*

Ötven éve immár, hogy a magyar irodalom kebelére fogadta, félszázad óta vallja bajnokának. S e félszázados munkásság kiapadhatatlan kútforrása nem csupán a nemzeti irodalomra árasztotta jótékony tartalmát; azt a hangzatos, mely a nagy név dicsőségét az egész magyar földön zengi, nem csupán a magyar irodalom hálája erősíti: a nagy közönség is szép részzel járul hozzá. Az ünnep nem részletes, hanem egyetemes, nem csak az irodalomé, hanem az egész nemzeté is.

TÁRCA.

Van-e méltó szó, a mely *öt* dicsérje,
 A mindig hivat, igazat, nagyot?
 Gyöngye a lantnak zengőhúru érce,
 Hangot a dal ha nevéből kapott;
 O egy nemzetnek örök dicsősége,
 Hozzá hasonlót hosszú századok,
 Mik elmultanak, még alig szülnének:
 És mégis róla zendül most ez ének.

Milliók szíve forró dobbanása
 Egyetlen hanggá válik e napon,
 S a hódolat, melynek még nem volt mássa:
 Nagy nevének zengi millió ajakon.
 Hozzá sovárg a lélek büszke vágya,
 Midőn *öt* látja amaz alapon,
 Mit oly magasra épített magának,
 Hogy arról fénye nemzetére árad!

És ez a nemzet ünnepleni jött el,
 Hogy a lángésznek tartson ünnepet,
 Az égi lángnak, mely nincs fedve köddel,
 Mely bevilágít hegyet, völgyeket:
 És megtelik minden szív szent örömmel,
 Hogy látja *öt* egy félszázad felett,
 Ki életében — már is halhatatlan:
 Mert az *ő* fénye ég — kiolthatatlan!

Annak a mozgalomnak, mely a múlt század utolsó negyede felé irodalmunkban más-más irányban, egyrészt a francia vagy a latin irodalom termékein táplálkozva, másrészt a régebbi magyar költészet hagyományain lelkesedve megindult, bár a kezdés és példaadás érdemén kívül a külső formát illető üdvös hatását sem tagadhatjuk, mégis alig volt azonfölül nagyobb követkevése. A *Kazinczy*-féle iskola, mely a görög-német „classicismus” emleoin nevelkedett, egy lépéssel tovább ment. Tartalomban és formában példát nyújtott a szépre és izléssel valóra, a műérkek fejlesztésével megszabta formáját az eszmék és érzések megnyilatkozásának. Azonban sem érzés, sem tartalom tekintetében nem nyilvánult tiszta nemzeti jellem. Valami általános emberi, mindenkor és mindenütt egyformán érvényes egyetemes ideák voltak azok, a miket ezen irány költészete reprezentált.

Változtak azonban az idők s velük együtt az emberek is. Azok az eszmék, melyeket a francia forradalmi zászlók fenn lobogtattak, mint tiszta friss vér, hatoltak a mi néptünk ereibe is és lüktetésbe hozták benne azokat az érzelmeket és tehetőségeket, melyeknek hosszas szunnyadását már a halál előjelének tartották. A nemzeti szempont uralkodóvá lesz az irodalomban s a nemzeti életnyilvánulások terén. A költészetben a nemzet életrevalósága felől való lemondás sőt kétségbeesés hangját a reményé és bizalomé váltja föl. A

De nem hideg fény ég az *ő* lelkében,
 Mely mint a Szíriusz csak felragyog,
 Hideg sugárit hintve szét az éjben,
 Mint a hogy szokták ezt a csillagok:
 O fellobog az istenek tüzeiben,
 Érzései mind teremtő napok:
 Érezzük hevét ama sugaraknak,
 Melyekből tündérvirágok fakadnak!

Mily pazar kézzel szórja szét virágát:
 Romok felett is életet teremt;
 Lelke még a sírokba is világít,
 Hogy megmutassa, mi van odalent;
 A fájdalomtól boldogságba kábit;
 Megvigasztalja a reménytelent,
 S annak, kit megmart az élet kígyója:
 Rézkígyót emel és lesz gyógyítója:...

Oh, volt idő, mikor mély gyászba minden,
 Halálos volt a sötét nyugalom.
 Vélünk: elhagyott már az örök isten.
 Mi lett az ország? ... egy nagy sirhalom,
 Megrendült lelkünk az *ígérő* hitben:
 Már azt sem hittük, hogy *van* fájdalom.
 A próféták is mind elhallgatának
 Bús éjjelen a sötét tetszhalálnak.

S midőn ocsudva ébredezni kezdtünk,
 Érezni — hogy fáj — a bilincseket:
 Megvillant fényes lángesze felettünk,
 Mint az „Ur lelke a vizek felett”:
 Szívünk reménye akkor újra feltűnt,
 Hogy jönni fog újra egy napkelet,
 S bár még körülvevett minket a nagy éjjel:
 De *ő* virrasztott tündérszép mesével.

A költészetnek isteneréjével
 Fölszárítá a véres könnyeket;
 A nemzet sebtét gyöngéden köté el:
 Munkában élt át nappalt, éjeket;

társadalmi téren jeleseink, *Széchényi István* gróffal élükön, országgyűléseken a szó, iratukban pedig a toll hatalmával hirdetik a nemzet életrevalóságát s jövőndő életének föltételeit, általánosan ismertetik szükségleteit, s a társadalmi átalakulás módzatainak hangoztatásával ráirányozzák a figyelmet a nemzet elhanyagolt s minden jobból és közszerepből kiszorított többségére, a köznépre is.

Az irodalom friss táplálékot nyer. Előbb a zsibbadtságából fölvert nemzet multja s küzdelmei felé irányul az érdeklődés. Már az általános esüggedés közepette a mult dicsőségén való merengésből táplálgatja *Kisfaludy* Sándor reménye foszlányait. *Kisfaludy* Károly, *Vörösmarty*, *Jókai* br. szintén a mult eseményeiből, vagy a jelen nemzeti s családi élet kissébb-nagyobb küzdelmeiből merítenek tárgyat.

Majd lassankint a köznép felé fordul a nyelvészek, politikusok és költők figyelme. Már a *Révay* s *Versey* nyelvhasználatát ritéri az irodalmi férfiak tekintetét; *Kölcsey* meg kimondja, hogy nálunk magyaroknál az igazi nemzeti költészet eredeti szikráit a köznép dalaiban kell keresni. A nemzet fiai közt fönnálló osztálykülönbség megszüntetése érdekében folyt harcok gyűléseken s iratokban, még jobban kiemelik a közömbösség és féltékenység kemény takarója alól a köznép viszonyait, nyelvét és költészetét, s mikor a *Kisfaludy-Társaság* figyelme a népköltészet termékeinek gyűjtésére is kiterjeszkedik,

Majd könnyezve, majd édes nevetéssel
 Ebresztgeté az új reményeket:
 És megtanított hinni és remélni,
 Hogy újra fog még ez a nemzet élni!

Álmokat látott, miket elbeszélve,
 Lelkünk vitte fényes szárnyain;
 A szebb jövőndőt szötte a reggélbe:
 Mi sejtettük azt az *ő* álmain.
 Ez volt szívünknek igaz enyhülése,
 Melyről midőn eltűnt a szikla-kin,
 Miként hajdan az Urnak sirboltjáról,
 Keblünk — éreztük, tetterőre lángol!

Oh nagy, csudálatos az *Ég* kegyelme,
 Mely nekünk benne egy Váteszt adott!
 Így egyesülve aranyszív, lángelme:
 A nemzetélet mélyéig hatott;
 De véghetetlen fenkölt honszerelme
 Adta kezébe azt a balzsamot:
 Melylyel enyhített, gyógyított, vigasztalt
 S lelkünknek nyújtott megterített asztalt.

Ezt nyujt ma is. Az istenek kelyhéből
 Táplálja ma is egyre nemzetét.
 És Európa az *ő* nagy nevéből —
 Ez ünnepen ma hangzik szerteszét.
 Nem vchetik el szívet nemzetétől,
 De megcsudálják lángoló esztét:
 Az örök munka ragyogó lelkének
 Hármóniáján végtelen dics-ének!

Oh hozzatok babért ma a dicsőnek
 Hazám fiai és leányai:
 Mutassátok meg a jövő időnek,
 Hogy mi kedves nektek ma — *Jókai!*
 Századok után évszázadok jönek,
 Kiről *akkor* is fogják mondani:
 O a magyar faj örök dicsősége,
 O halhatatlan nemzete szívébe!

Komócsy József.

akkor már az általános hangulatnak ad kifejezést.

Az új, népies irány képét viselő férfiak irodalmunk történetének nagy jelesei közt foglalnak helyet. *Tompánál* is megvan már a törekvés a népies tárgy bevonása mellett a népies nyelv és hang megszólaltatására elbeszélő költeményeiben és dalaiban. *Petőfi* lírája a nép érzületének, szellemének, természetes nyelvének és naiv hangjának megnyilatkozása. *Arany* János epikája és lírája a nép tanult és művelt gyermekének műve, a népiesnek és művészinak magas színvonalon való egybeolvasása. *Szigligeti* által a dráma egyik új fájában, mely létét épen a népies elemek fölkarolásának köszöni, a népszínműben nyer a nép élete, gondolkodásmódja, érzése és nyelve tért magának. A regény pedig *Jókai Mór* révén találja meg a magyar műköltészet igazi kútforrását, a népelet viszonyait s jelenségeit.

Jókai azonban nem csak az elbeszélés valódi tárgyának és hangjának megtalálásával, megszólaltatásával, terjesztésével és így az új irány útja egyenetlenségével lón nagy alakja irodalmunknak, hanem az által is, hogy ezen új hanggal megtalálta az utat az egész nép szívéhez. Olyan forrást nyitott meg, melynek vizében a magyar olvasó közönség mindig megtalálta szíve-elve legkellemesebb üdítő italát; olyan ligetet tárt föl, a hová mindennemű, rangú, koru és foglalkozásu magyar ember nem csak mulatni és gyönyörködni, hanem gyönyörködve tanulni is járhatott. És míg ez által a magyarság mostohább sorsú s alacsonyabb műveltségű rétegének is hozzáférhetőkké sőt kedvesekké tette a szellemi élvezeteket, addig visszahódította azokat is, a kiket a hazai regényirodalom insége a külföldi termékek élvezetéhez utalt és szoktatott. Így teremtett a magyar regényirodalomnak nagy körökben olvasó sokadalmat. Egyike nemzetünk ama nagy munkásainak, a kiknek köszönhetjük, hogy manap már csak a léhaság, az affektált, de nem valódi nagyság, a tudást fitogtató üresség vagy az önnállás nélkül szükkülő bányáság mondhatja, hogy a magyar irodalomban igénye kielégítését föl nem találhatja.

Ünnepe tehát nem csupán az irodalomé, hanem az egész nemzeté. S a nemzet, mely jeleseit méltóképpen tudja ünnepegni, saját életrevalóságáról és műveltségéről nyújt tanubizonyosságot, mert *Tacitus* szavai szerint — a mely ország legtermékenyebb derek polgárokban, ott becsülik leginkább az erényt.

Gserép József dr.

Ünnepi beszéd

Jókai Mórnak Sátoralja-Ujhelyben 1894. jan. 6-án tartott 50 éves írói jubileuma alkalmával.

Tisztelt ünneplő közönség!

Fogadják a mélyen tisztelt közönség a legmelegebb üdvözlésomat, hogy itt a Sátorhegyek tövében, Zemplén-vármegye székhelyén, honfiak és honleányok együtt, ünnepet készítették e napra egy névnek, a *Jókai Mór* nevének, a ki az időszerint élő szépirodalmi írók közt a legelső helyet vonja be fényével s a ki egy költői műfájában, a regényírásban, hazai szépirodalmunk közül eddig egy magá emelkedett föl azon magas pontra, a hol egyedül áll nagyságában mint büszkesége s általános tisztelt tárgya a nemzetnek s egyike már ma azon lánglélkű költőknek, a kiknek nevük a világirodalom pantheonában fog tündökölni mindörökké. Üdvözlöt önöknek uraim és hölgyeim, e nagy költő megtiszteléséért; üdvözlöt tőlem, a hazai költészet egyik szerény munkásától, a ki itt élek önök közt ezen a helyen, a hol a *Sátorhegyek* meghervadt koszorúja borongással tölti be lelketem gyakran, midőn a lemerült századokra s azokban hazánk és nemzetünk harcaira és küzdelmeire visszagondolok s viszont, midőn a lehunyt század, — s e századdal no-künk magyaroknak egyuttal az ezérv alkonyán előretétek az elkövetkező időkbe és lelkeimben kérdések támadnak hazám, nemzetem jövő

sorsa felől. Üdvözlöt önöknek a hazai költészet nevében, mert ünnepi fényben égő tekintetük felderítő sugárt vet előttem egy nagy kérdésre s lelkeim a borongás ködéből kibontakozva már ma sejtje, sőt már ma látja, hogy magyar hazánk és nemzetünk jövője biztosítva van, mert épen jókor és kellő időben ragadta meg az egész nemzet lelkét egy nagy gondolat: a nemes irányu művelődésre fektetni a jövő századok alapjait.

Kizártnak tartom azt a föltevést, hogy az a lelkesülés, melynek fénye Kárpátoktól Adriáig beragyogja hazánknek szent földét, csak egy szélkapta lánghoz volna hasonló, a mely gyorsan kél és gyorsan száll el felettünk; nem csatlakozhatom azon komor felfogáshoz sem, hogy talán csak egy divatos eszme, mint a hirtelen kelő áradat, sodorja magával a nemzet minden rétegét, a nélkül, hogy ezen áramlatnak gyöngyét felkutatni s közkinccsé tenni törekednénk.

Mély tartalmu s nagy jelentőségi ünnepeket a magyar nemzet *Jókai Mór* 50 éves írói működése alkalmából, ez az én hitem és hitem az, hogy önök csak ily ünnepelehez tartják méltónak a csatlakozást, ünneplés tárgyává tevén a költőt, mint a művelődés útján a nemzeti nagyság és dicsőség egyik zászlóvivőjét és ünneplés tárgyává tevén a költészetben *Jókai* által egy oly nemes irányzatot, mely úgy az érzésekben, mint az eszmékben, csak az öröksépséget nyújtja honának és az emberiségnek.

Gondolom, ez a tárgya mai ünneplésünknek, a melynek tolmácsa lenni ily fényes gyülekezet előtt szerencsémnek tartom azért, mert az ünneplés célja szívem érzéseivel össztalálkozik: nagyok, boldognak, szabadnak tudni e hazát most és a távol jövőben, oly forró vágygyal akarom és óhajtom, épen mint önök, ezért hódolatomnak koszorúját örömmel tűzöm fel azoknak homlokára, a kik nemzetünk nagyságának és dicsőségének alapvetői; az öröksépsé eszményei után az én lelkeim is épenugy sovárog, mint az önöké, azért azokról szólni, azok iránt a nemes hevületet ápolni lelki gyönyörűségem is, mert azal annak a Géniusznak oltárán áldozom, a kinek én is, a nekem adatott kegyelem mértéke szerint, éltem kora ifjuságától kezdve szolgálatában állok.

Ünneplésünk tárgya tehát *Jókai Mór* az az 50 év óta szakadatlanul működő magyar költő. Egy félszázad, melynek minden napját és éjjelét eszmék és gondolatok raja lengi körül; egy félszázad, a mely alatt pihenője nincs az elmének és a léleknek, mint nincs a világszellemnek, melynek feladata az örök teremtés és alkotás. Minden munkásnak van nyugalma, t. közönség, van a társaságban, a család, a jó barátok kedves körében, van az éjszakának csendes, üdítő álmot hozó karjai közt; de a költőnél ezt a nyugalmat ne keressétek, mert nem találjátok fel soha. Ott lesz ő köztetek, összecsendíti poharát a tietekkel, szó szót csal ajkáról, ha szölk és beszéltek vele, — de nézettek föl homlokára, ott egy jólátó szem mindig meg fogja pillantani azt a kis vékony felhőt, melyen a gondolatok lebegnek, melyek az elmének örök nyugtalanságát jelzik. Álomra dül fáradt testtel a költő is, de alkotásának képei ott zibongnak körülte az álmok országában is és gyakran gyújtja meg mécsét az éjjel óráiban, hogy betükben örökítse meg azt, a mit a pihenő nem tudó lélek szó az ihletés perceiben. Az erdők méla csendje, felharsogó zuga; a tenger fényes tüke, melyen az égbolt csillagaival feltűnik, vagy feltornyosuló hullamai, a melyeknek moraja a menydörgés hangjával összefoly, épenugy, mint az emberélet és a világ a maga szelid boldog képeivel, vagy megrázó s kétségbeesztő jeleneteivel, folytonos és szakadatlan foglalkozást adnak a költő szellemének; itt az eszme, ott az alak, amott a szín az, a mely figyelmét lekötö, vagy képzeletét megragadja, hogy mint a méh, gyönyöröz mezévé dolgozza fel a mit a repeső lélek magába felszívott. Ötven év óta ily költői munkában forr és fát a *Jókai Mór* szíve, elméje és szelleme. Kérdeztétek meg őt magát, hogy nem igaz-e, a mit egy költői lélek örök nyugtalanságáról mondtam?

Vagy néztétek meg őt magát, ha a kedvező szerencse egy társaságba vele összehoz és igazat fogtok nekem adni abban, hogy midőn beszéltek hozzá, szemében a költői eszmék akkor is ott csillognak, habár félig lehunyt szempillái elirányítják azokat előttem. Az ily költői működés 50 év múltán valóban megérdemel egy pihenő ünnepnapot; egy napot, melyen megcsendesüljenek a hegyek bércei, félraljanak a puszták síkjai és a diadalmi mámor elharsogó zajában ne hallja a költő a saját lelke hangját, hanem pihenjen, andalogjon, nyugodjék és álmodjék csendesen.

Álmodjék csendesen, De miről? A miért lelke fátadozott; eszméinek megvalósulásával, a minek zálogát látja neve ünneplésében; a szebb jövődőről, a melynek útját törte s a mely után vele együtt sovárogva megkoszorozza őt a nemzet és haza.

Épen ez az, t. közönség, a mi a költő lelkét foglyul ejti, hogy ne szabadulhasson ki soha a Muzsa szerelmi lánc alá. Ama nagy, önfeláldozó működésnek, mely egy egész élet nyugalmát kö-

veteli ösztöne és indító oka: az új életkeltés a szellem által, a mely új életben, ha egy kis dala visszacseng a szívekben, vagy eszméi irányt szabnak az elméknek, maga a költő is halhatatlanságot biztosít magának. Ezért érdemes a fátadás, ezért érdemes az egész életnek odaadása még akkor is, ha mint gyakran megtörténik, csak a késő utókor keresi fel koszorújával az eszmék bajnokainak bemohosult sírhalmait, — így pedig mint *Jókai Mór*-ral történik, még érdemesebb, mert nem szobrára, de az élőknek homlokára tűzük fel az elismerés és hála koszorúját. Legyen ez magyar földön az ő költői halhatatlanságának záloga! Mint mi ma itt az ő kortársai, kik szellemének varázslata alatt állva hódolunk neki, úgy a jövő nemzedék is hadd hirdesse róla: nem élt hiába és hiába nem halt, eszméi élnek győzedelmesen!

A mi, t. közönség, *Jókai Mór*nak félszázados költői működését illeti, én e helyen és ezen alkalommal nem szándékozom annak részleteivel foglalkozni, mert különben is egy egész irodalmat fog teremteni a nemzeti ünneplés napja a nagy költőről és ez az irodalom fel fogja sorolni úgy a költő életének történetét, mint munkáinak hosszú sorozatát és azoknak becset és értékét.

A t. közönségnek lesz módja és alkalma tehát megismerni egy életet a maga változataival, de mindig egységben és összhangban önmagával azon egy célra nézve, mely állandó: élni és tenni a hazáért! Lesz alkalma megismerni a közönségnek a megalkotott műveknek sokaságát, most már egy nagy nemzeti kiadásban összegyűjtve, az első kísérletektől kezdve a befejezett művészi alkotásokig, de a melyeknek elsőjén és utolsóján egy szellem vonul át; a hazafiságnak honszerető, hazát féltő szelleme! Mindezek ennél fogva nem tartozhatnak, de nem is férnének el az én beszédem keretében; én, az idő által is korlátozva, csak nagy vonásokban szólhatok a költőről, elmondva azt a mit az ő költészetéről, annak tartalmáról és irányáról tudni az ő nevének ünnepléséhez és megtiszteléséhez tartozik.

Jókai Mór a magyar költői irodalom tere a regényírásban emelkedik ki; az elbeszélő költészetnek azon műfájában, a mely az emberi élet eseményeivel foglalkozik, azt festi, rajzolja a szólás művészetével, képet nyújtva arról, hogy mikép szövődnek a történetek az emberi lélek szálaiból s miként fogattatik meg az ember azoknak hálójában, vagy miként bontakozik ki abból ha vagy gyöngesége az elbukásra, vagy ereje a győzelemre teszi őt érdemessé. Ezen költői műfaj a romantikus lovagkor teremtménye, mert épen maga ez a kor bővülködött azon tárgyakban és eseményekben, melyeket regékben szokott megőrizni maga a néphagyomány is, mert a nép érdeke fűződik hozzájuk. Nálunk, a magyar költészetben, a regényírás nem igen régi keletű; azon mult század végi első kísérleteken kívül, melyeket *Dugonics* András hagyott hátra, vagy a melyet *Kármán*-tól, *Fanni* hagyományai címen ismerünk, — mondhatjuk, hogy a magyar regényirodalmat a XIX. század teremtette, midőn a harmincas években *Fáy* András, a mi kohányi szülöttünk *Béltéki ház* című regényével meglepte a hazai közönséget. Esemény számba ment ennek a regénynek megjelenése, a mint hogy irodalmtörténeti szempontból is az, mert egy nemzeti tartalmával, mint a nyelvújítás küzdelmeiben már megizmosodott irányával ma is méltó helyet foglal el az újabbkori irodalom termékei között, *Fáy* Andrást nem sokára követte egy más és pedig első munkájával, *Abafi*-val azonnal nagy hódítást tett regényíró, *Jósika* Miklós br. a ki a regényírás terén a megérdemelt kispatakból már folyamot dagasztott s a kinek minden újabb munkája már a mellett tett bizonyosságot, hogy a regény, mint költői műfaj megtalálta hazánkban is hivatott művelőjét.

A magyar társadalmi élet fejlődéséhez és politikai mozgalmainak élesztéséhez így járult egy újabb nagy hatalmi eszközzel a költői irodalom, mert az a forma, a melyben a regényköltő eszméit kifejezi, minden más költői formánál alkalmasabb arra, hogy akár a multból, a történetből vett tárgyaival, akár a jelen életnek rajzaival, a legszélesebb körben elterjedést adjon azon eszmének, a melyekkel korára hatni, korát irányozni kívánja. Ily szempontból megmérhetetlen is az a hatás, a mit akár *Jósika* az ő első műveivel, akár később *Eötvös József* br. pl. a *Falu jegyzője*-vel, vagy a *Magyarország 1514-ben* című regényével elérték. Országgyűlési beszédek, vagy hirlapok cikkei önmagukban hiába hirdették volna azon társadalmi és politikai eszméket, a melyeknek ezen utóbb említett nemeslelkű költő irányregényeiben kifejezést adott, még így azok a költészet csatornáján keresztül a szívekbe és lelkekbe hatoltak át s a nemzet minden rétegében elkészítették a talajt azon nagy átalakulásokra, a melyeknek irányzói itt *Széchenyi István*, amott *Kossuth Lajos* valának. A regényköltés, igazán jó időben született és izmosodott meg hazánkban; a *Kartigám*, ezen érzélgős német regény, nagyanyáink majdnem egyedüli olvasmánya helyébe, jó időben vonultak be a magyar család-

Folytatás az első mellékleten.

dukba a nemzeti tartalmú s már nyelvben is mindinkább a művészet magaslatára emelkedő elbeszélő irodalmi termékek, mert azok, míg egyfelől a nép gyönyörével nemesítették a kedélyt, addig másfelől ébresztették a sokáig zsibbadásban volt nemzeti önérzetet és a haza ifjúságát és a honleányokat megérelték a 40-es évek eseményeinek lelkes felkarolására, **Jókai Mór** is ennek a kornak levegőjét szivta magába. Mint hat, gyújt, mint támasztja fel a nemzetet az irodalom, ezt az ifjúság lelke, mely mohón szivta magába az újabb kor eszméit, érezte meg legélelénkebben és legközvetlenebbül. Az iskolák szerte e hazában egy-egy irodalmi fészkekké alakultak, a melyekben már ott emelgetik szárnyukat **Arany** Debreczenben, **Tompa** Sáros-Patakon, **Petőfi** és **Jókai** Pápán és sokan mások egyebütt.

Jókai Mórt a regényköltészet Muzsája csókoltá homlokán. Az, hogy igen ifju korában a festés művészetével foglalkozott, nem mutat egyébre, minthogy lelkében már akkor az élet alakjai zibongtak, a melyek keresték, de még nem találták meg azt a formát, a melyben hatást kelte megjelenjenek. A „Hétköznapiak“ című regénye volt az első, a melylyel utat tört magának regényköltői fényes pályáján. A forradalom előtti idősakra nemis esik **Jókai**-nak más jelentősebb munkája. Ugy tetszik, mintha a gondviselés őt nekünk az ezután következő időkre adta volna. Azt az inséges, súlyos kort, a mely 48-ra következett, ki táplálja a nagy idők és nagy emberek korából felszivott eszméivel és érzéseivel, ha ő is elhallgat? Azt a reménytelen, csüggeteg világot, melynek lángjai kialudtak, ki derítse föl új remények fényével, ha az ő szelleme is, mely e fényben fűdött, ködbe vész? A verskölteszetben a líra hangja a maga közvetlenségével nem hirdetheti tovább az eszméket, mert azok felett rabláncokkal örködik az önkényuralom. Allegoriákba rejtve csendül meg némi biztatás a **Tompa** ajkain s **Arany** a „Dalnok“ bujába, Ossian kódos énekeibe rejti lelkének fájo keserveit; **Vörösmarty** a „Vén cigány“ ajkára adja testamentomának megrázó hangján a jóslatot: „Lesz még egyszer innep e világon!“ De ime van egy forma, a melyben szabadabban lehet szólni a nemzet szívéhez. **Jókai** megszólal „Sajó“ álnév alatt s elkezdte készíteni a nemzetet a kitartás napjaira; majd megjelenik tőle „Erdély aranykora“ és a költészet varázsával megelevenült történetekben újra mozognak az élet eszméi és érzései; megjelenik a „Magyar nábob“, — „Kárpáthi Zoltán“, a melynek tükrében meglátjuk a nagy bukás forrásait és a jövő élet biztató képeit. Társadalmi átalakulást hirdet a nábobok korrajza s kimutatja annak irányát a Kárpáthi Zoltánok-ban, a Wesselényiek-ben, hogy a magyar nemzet újabb rázkódtatásokat megbirjon s nemzeti önállóságát a maga erényeivel biztosítani képes legyen. Méltó folytatása a 48 előtti regénykölteszetnek, a mely a nemest belső szükségéből fakad s a mely, a változott viszonyokhoz képest a nemzet életének megújítására irányult, a melynek a költészet az örökszép formája nem főcélul, de inkább eszközül szolgál, hogy tanúságot tegyen ő is arról, hogy „költőt e vérell alkotott föld hon-szerelem nélkül nem szüle, — ne is szüljön mert napja elmúlt, ha a lant fordul ellene.“

Ugy hiszem, t. közönség, hogy nincs senki, aki **Jókai Mór** költészetének ezt a hazafias alapját és irányát észre ne vette volna. Regényeinek háttere gazdag és változó; a történet, a társadalom, az emberi élet, az ő képzeletének ereje által, sok színben és képben alakítva jelennek meg szemünk előtt, de az édesen elringató gyönyörűséget mellett, amelyet ugyan egy idegen költő műve is nyújt, a magyar szívet, a miénkhez hasonló magyar érzület, a vágyainkkal, reményeinkkel összetalálkozó gondolatok ragadják meg. A költői szép érdeke így csatlakozik a nemzeti élet lüktetéséhez, amelyet ugyan megfigyelhetünk a világ-irodalom legkitűnőbb regény-költőinél is, mert midőn egy **Hugó Viktor** a „Nyomorultak“ életét a csatornáknak és bagyókban festi, ezzel rámutat, hogy hol van a francia nemzet gyalázata, amelyet lemosnia kell; midőn egy **Boz** (Dickens) az „Utolsó Mohikán“ban a rabszolga-kereskedés iszonyatait rajzolja, ezzel figyelmelteti az angol népet, hogy maga a szabadság birtokában mily dísztelen és embertelen üzelmekkel foglalkozik; midőn egy **Turgenev** a szibériai ólombányák vázalkajainak láncát megcsörgeti, ezzel ébreszteni kívánja a sláv népség nagy tengerét, mely az önkény alatt nyög az ember-név szégyenére; midőn **Sue** az „Örökszép“ bolygóit leírja, ezzel hazát keres egy hontalan népfajnak, — szóval az általános emberi mellett a hazafiság, a faj és nemzet érdekei is mindig motívumai voltak és lesznek a költői elmék működésének.

Jókai műveiben ez a nemzeti irány domborodik ki. Igen csekély kivétellel saját világunkból meríti regényeinek tartalmát s még ahol a **Verne** Gyula modorában, a képzeletből szövi a „Jövő század regényét“, — ott is a jövő Magyarország lebeg szeméi előtt. De máskülönb is az az élenken színező, komolyságot a vidor-humorral helyes arányban vegyítő elbeszélői stíl, amelyben

Jókai kiválik, a legtözszyökerebb magyar saját-ságoknak felel meg, mintha csak népmese mondónkat hallanók olykor megszólalni ott a székelység bércein vagy alföldünk rónáin. Eszmékben ha gazdagabb is s az előadás pátoszában kiemelkedőbbek az **Édtűs**, — a jellemrajz kidomborításában, mindenesetre művészebb a **Kemény** Zsigmond, — a leírások és festések részleteiben talán megkapóbb **Josiká**-nak egyik vagy másik regénye: de a magyar elbeszélő nyelv szépségeiben őt senki sem múlja felől; ez teszi azt, hogy még sokszor csekélyebb érdekű tárgyak iránt is folytonosan le tudja bilincselni az olvasó figyelmét.

Ki akarom emelni még **Jókai**-nak azt a nemes és hasonló a magyar Gényusznek megfelelő saját-ságát is, hogy a jelenkornak sok tekintetben megvalózott irodalmi áramlatai között is, ő állandóan hű maradt a költészet igaz eszményeihez, amelyek kizárják azt, hogy a valódi költészet az érzéki léhaságnak legyen tápláló dajkája.

A t. közönség bizonyára tudomást szerzett azon modern irodalmi iskoláról, mely az ugynevezett eszményi, ideális, irány helyett, a valóéleti, reális, iránynak hódol, az az, életet, embert, történetet, természeti jeleneteket stb. nemcsak, hogy nyers valóságukban igyekszik visszaadni, hanem arra törekszik, hogy az érzékekre ható, idegfeszítő, izgalmas tárgyakat a legélelénkebb világításba helyezze, a figyelmet és érdeket azokhoz kösse, pusztá érzéki gyönyört, vagy undort költve föl az olvasó kedélyében. Minden szép, ami természetes és a valóságnak megfelel, ez a realizmus jelszava, úgy érte, hogy költői feldolgozásban a rút is a szép birodalmába tartozik. Minden természetes és minden valószerű szép, ha annak eszmei tartalom felel meg, így fordítja meg a művészi célt az idealizmus és hatásának eszközeit inkább a belső, lelki gyönyörkeltetés érdekében használja fel, a háttérbe, árnyékolásba helyezve a pusztá érzéki képeket.

Sokan azt vélik, t. közönség, hogy a realizmus a jövő, mert ez az iskola már a jelenben is nagy hódításokat tett; de én kételkedem az ily ily eltévelyedésében, kételkedem abban, hogy a drámában az operett-korszak, mely üres képeket nyújt, mint a színes, de belül mérgező gomba; a lírában a líhegő érzés, amely a válura siető állatokra emlékeztet; az elbeszélő költészetben a pusztá izgalmas események és jelenetek, melyek a bika-viadalok rémképeivel hatnak, — állandóan, maradandóan lennének a művészi irányzói, — mert ha azok lennének, ugy minden vonalon ugyan, de főképen a regényköltesz terén sokkal több romboló, mint nemesítő hatást gyakorolnának az emberiség életére. **Jókai** Mór jó és nemes magyar Gényusza állhatatosan megóvja ezen irányzattól. úgy, hogy még egy **Balsac**-nak a sivárságig naturalista, különben nagytehetségű s végtelenül érdekesítő írónak, vagy ezt a genret tovább fejlesztő s nagy híre vergődött **Zola**-nak s a bűneseteket hajhászó **Gabriel**-nak és sok másoknak regényeit tanácsosabb elrejteti az ártatlan kedélyű ifjúságtól, — addig **Jókai**-t veszély nélkül olvashatja bárki, még egy gyermek leány is, azon korlátokig, amelyek az ifjúságnak mégis bizonyos határt szabnak, hogy a pusztá képzelődésben elmerülés kedély-világukat meg ne vesztesse.

Jókai Mór a költői eszmények híve, a valószerűséget a ragyogó képzelet délibábjában tükröztetve vissza, ezért az ő költésze édes gyönyört nyújt, fenekén is mérgező nélkül, nemesítő, üdítve a kedélyt és szívet, nem pedig a pernyi izgalom után levertséget, kimerülést s életuntagságot okozva, mint azon írók, akik költői munkáikkal a századvég idegességének, mondjuk: szív- és kedélybeli kórjának nem jelentéktelen előmozdítói.

Elismerés **Jókai**-nak tőlünk, hogy nagy nevének varázsával és nagy népszerűségével ezt a, mondják, másként jutalmazó költői áramlatot nem tette divatosabbá hazánkban; mert így is érezzük és tapasztaljuk annak veszélyes hatásait, — mert, sajnos, a magyar társadalom sem utasította vissza eddig a meztelen realizmus irodalmi gyümölcseit, sőt **Jókai** és a hozzá hasonló költők rovására, mai nap sokan táplálkoznak és sokan szívják magukba az ölé mérget, az érzéki hajszából élő író-balom gomba-termékeiből.

Azért én ezt a jubileumi ünnepélyt, melyet a nemzet **Jókai**-nak rendez s melynek kettős tartalma van, egyfelől kárpótlásnak tartom azért, amit ő egy nemes iránynak kitartóan szolgálva áldozott, — másfelől pedig általános nemzeti tiltakozásnak tekintem a részben, hogy koszorujával a magyar nemzetet mást, mint igaz költőt, az örök szépnek terjesztőjét és művelőjét, megtisztelni sietne. Ez egy szabad nemzethez, ez egy művelt társadalomhoz méltó tett. Hadd seperje el az idők forgószele, amit az idők áramlatai gazt és szemetet hordoznak olykor magukkal, de a költészet örökbecsű gyöngyeit válogassuk ki t. közönség és válogassuk ki főként ma, mert, azt mondják, hogy a szédelgések korában élünk, hol nem mind arany, ami fénylik, hol már az igaz gyöngyöt is nehéz megkülönböztetni a hamis gyöngyöktől, melyek a világ piacán forgalomba jöttek. Jól teszi azért a nemzet, ha **Jókai**-t és a hozzá tartozó irányzatot

teszi ünneplése tárgyává, ez igazságszolgáltatás neki s utmutató másoknak, hogy a magyar nemzet összessége csak oly költők előtt teszi le hódolatának zálogait, akik a magyar nemzet Gényusától sem tartalomban, sem nyelvben, sem irányban soha el nem szakadtak.

Csupán ezeket akartam elmondani, t. közönség, e mi szerény ünneplésünk alkalmából, midőn Sátoralja-Ujhely, mint Zemplén-vármegye székhelye is, klasszikus földjének hagyományaihoz híven, csatlakozni kívánt a **Jókai** megtisztelésére rendezett országos ünnepélyhez. Azonfelül, amit mondtam, hangzó szavakkal dicsőíteni ünneplésünk tárgyát nem kívánom.

Dicsőítik őt munkái, melyeket önk ismernek, melyeknek képei és alakjai lelkünkbe vésődtek s amelyek kivül e haza határain is fényt és dicsőséget vívtak ki a magyar költészet muzsájának. Üdvözljük őt mindezt. Az örökszép gyönyörért, amelylyel lelkünket elringatja; a jövő fényes álmáért, amelyekbe magával felragad s embert és világot a porból kiemelve, a tisztá ég csillagai fölé vezet a költészet szárnyain.

Legyen a mi ünneplésünk is záloga annak, hogy aki egy élet működését hazájának áldozza, azt a haza is méltónak ítéli a legnagyobb jutalomra, ami egy költő előtt lebeghet, mely nem más, mint eszméinek, gondolatainak a nemzet által megértése és azoknak megvalósulása, az emberi szíveknek és elméknek a teremtéshez hasonló csendes titku átalakítása által. Hadd érezze, hadd lássa a nagy költő még évek hosszú során azt, amit majd sírhalmán is zengeni fognak:

Az eszme hőse elmúlástól nem tart,
Mert nem felejtí honja sohasem;
Nem élt hiába és hiába nem halt:
Eszméi élnek győzedelmesen!

Fejes István.

Vármegyei ügyek.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága f. hó 8-án (nyolcadikán) délelőtt 9-kor rendes havi ülést tart.

Főispánunk ömeltósága **Takács** István szolgabírósi napdíjast Homonnán díjas közigazgatási joggyakorlóvá nevezte ki és szolgálatátelre a homonnai szolgabírói hivatalba osztotta be.

Köztudomásul. A vármegye monografiáját tárgyzó nagyobb szabású munkából, melyet **Kapás L. Aurél**, lapunknak egyik talentos munkatársa ír, mai számunk hozni kezdi a **Bevezető részt**, mely az írott történelem előtt volt időkben, az u. n. „prae-historicus“ kor-ból világítja meg azokat a nyomokat, melyeket az ő-ember Zemplén-vármegye földén maga után hagyott. A **Szirmay** féle latin nyelven írott **Historiai Fegyverek**-ből teljesen hiányozván ez a „prae-historicus“ rész, mely nélkül pedig ma már tudományos értelemben a vármegye monografiáját gondolni sem lehet, — addig is, míg a dologgal behatóbban foglalkozni alkalmunk nyílik a **Kapás**-féle monografikus dolgozatra e helyről is felkérjük a t. olvasóközönség szives érdeklődését.

A vármegye évi javadalmazását a közigazgatási, árva- és gyámhatósági kiadások fedezésére már megállapította a belügyminister. E célra Zemplén-vármegye 107,600 ftot kap az állampénztárból.

Hírek a nagyvilágból.

Az olasz király új évi beszédében, melylyel a nála megjelent képviselőházi küldöttségnek válaszolt, hangsúlyozta, hogy a kezdődő év a a külső béke legteljesebb biztonságára nyújt kilátást,

Sziciliában a nép fellázadt a törvényes rend ellen. Émiatt **Crispi** olasz minister-elnök elrendelte az ostrom-állapotot. A zendülők és a katonaság között már véres összeütközés is volt. A forrongás elfojtására újabb erőt mozgósított a hadügyminister.

Olaszországban, mint Velencéből jelentik, még a legdélibb fekvésű vidékeken is rettenetes erős tél van. Egyre havazik és metsző a hideg. A vasutakon majdnem mindenütt szünetel a forgalom, mert a nagy hófúvások miatt lehetetlen közlekedni.

Hírek az országból.

Ötletése a király legmagasabb elismerését lepecsételt levélben adta át **Tisza Lajos** gf. minis-ternek, avval a meghagyással, hogy azt kellő időben a **Jókai**-örömmünepét rendező orsz. bizottság elnökehez **Édtűs** Lóránd br.-hoz juttassa.

Wekerle miniszterelnök az 1848/49-iki régi honvédeknek nagy küldöttségéhez, kik **Péchy** Tamás vezetése alatt tisztelkedtek újévkor a kor-

mány-einöknél, válaszában egyebek közt így szó-
lott: Nagy idők emlékeit üdvözölöm önökben és
biztosíthatom a t. küldöttséget hogy nemes ügyük
előmozdítását szívemen hordom. Jogos és méltányos
igényeik kielégítésére bizton számíthatnak, azokra
gondom lesz. —

Wekerle miniszter-elnök új évi beszédéből,
melyet miniszter-társai nevében is a miniszter-
elnöki palotában járt országos szabadelvű párti
képviselők fényes küldöttségéhez intézett, ide ig-
tatjuk a következő paszszust: Mi kitartással és
határozottsággal állunk meg a kibontott zászló
alatt: azt a társadalmi rétegek egymás elleni har-
cában, azt méltatlan mindennapi küzdelemben
megtépetni nem engedjük, (*Zajos helyeslés*), hanem
mint ideáink biztos győzelmének jelvényét kívánjuk
elől hordani. Ha harcba kell vinnünk, harcba visz-
szük; de abban a harcban is tisztán és méltóan
fogjuk azt megőzni, mert harcunk csak az igazak
harca lehet. (*Hosszas, élénk tetszés és eljenzés*.)
Bizunk a magyar közvélemény erejében, tisztasá-
gában és érettségében, hogy álladalmi és nemzeti
szükségeink valódiságának felismerésében magát
félrevezettetni, megtévesztetni nem engedi. (*Élénk
helyeslés*.)

Jókai Mór összes műveinek jubiláris kiadá-
sára az örömmünnepet rendező bizottsághoz január
1-én beérkezett az *eszedik* előfizetés, így tehát a
remélt 200,000 ftnyi összeg, melyből 100,000 ft
a nemzet ajándéka lesz, csakugyan együtt van.
Eötvös Lóránd br., mint a Jókai-ünnep országos
bizottságának elnöke, a nemzet ajándékát Buda-
pesten holnap fogja átnyújtani Jókai-nak az egész
ország képviseletében mindenünnen egybe sereglett
küldöttségek élén. — Minthogy pedig az ezeken
felül is még egyre érkeznek megrendelések a
Jókai műveinek nemzeti díszes kiadására: a bi-
zottság elhatározta, hogy *jan-hó 31-ig* még elfogad
előfizetéseket. A díszes kiadásból csak annyit pél-
dányt fognak nyomni, a hányra jan. hó 31-ig
előfizetés érkezik. —

Különfélék.

**Lapunk mai száma ünnepi
szám.** Nemesak azért, mert a Jókai-öröm-
ünnep napján jelent meg, hanem azért is,
mert tartalmának nagyobb részével, kül-
sejének díszével annak szenteltük, kit
ma az egész ország ünnepel: a szellem-
óriásnak, Jókai Mórnak, a nemzet koszorus
költőjének.

Ilyen díszben, mint a mai dísz, huszon-
négy év óta csak egyszer, mikor Tere-
besen időzött a király, jelent meg a
„Zemplén”. Másodszor ölti most magára
díszes külsejét, most, midőn szintén királyt
ünnepel, a magyar írók királyát. Nem sze-
rénységét vetkőzi le, csak illő óhajt lenni
az alkalomhoz.

Es ha majd lapunk mai száma, tisz-
telő hódolatunk tolmácsolója, az ünnepe-
nek színe elé jut, kérjük, fogadja úgy,
mint mi küldjük, — szeretettel.

Nem kiáltjuk: *Éljen Jókai!* mert aki,
mint ő is, azért jött erre földre, hogy a
magyar nemzeti szellem halhatatlanságá-
nak megdicsőítője legyen, azt mi nem el-
hangzó éljen-szóval, hanem avval köszönt-
jük, ami bennünk mindnyájunkban örök:
hálás szeretettel.

Szeressék Jókait mindenütt oly igá-
zán mint szeretik Zemplénben! Ezt kí-
vánja Zemplén t. olvasóközönsége nevé-
ben a „Zemplén”!

(**Királyi adományok**) A Szalókon 1893, szeptem-
ber 26-án, dühöngött tűzvészttől károsult lakos-
ság részére Ófelsége a király, főispánunk közben-
járására, 200 (kétszáz) forintot adományozott. —
Evvél kapcsolatban megemlítjük, hogy Ófelségé-
nek kabinet-irodájában *Földes János*, topolyai gk.
lelkész részére 30 ftnyi kegyes adományt küldött.

(**Kinevezés**.) A kir. pénzügyi miniszter *Bárczy*
Barna számgyakorlót, földinket, pénzügyministeri
számtisztvé névezte ki. —

(**Ujhelyi tisztelegések**.) A vármegyei tisztikar,
segéd- és kezelő személyzet, ősi szokás szerint,
ujhely napján d. e. 10 kor *Dókus Gyula* várme-
gyei főjegyző vezetése alatt a vármegye közsze-
retetben élő alispánját, *Matolai Etelét* fereste föl
teljes számban, hogy tiszteletének, és szeretetének
adóját előtte lerója. Az üdvözlő beszédet *Dókus* fő-
jegyző mondotta, mire az alispán meglehetősen vá-
laszolt. — Ezután, az alispántól vezetve, a főispáni
termekbe vonult a tisztelgők nagy csapata. Ómélt-
óságát az elfogadó teremben való megjelenése-
kor harsány eljenzés köszöntötte. Ezután az
alispán tolmácsolta a tisztelgőknek szerencse-ki-

vánatait tartalmazó szép beszédben, biztosítván
ómelettségét a megjelentek szeretetéről és allan-
dóan hív ragaszkodásáról. Az erre támadt eljenzés
után főispánunk ómelettsége mélyen meg-
hatva mondott köszönetet egyszersmind barátságá-
ról, rokonszenvéről és jóindulatáról biztosítván
a tisztelgőket mindegyiküktől szíves kézszerítéssal
vett búcsút. — A vármegyeisták távozása után
ómelettsége a kir. törvényszék, kir. ügyészség
és a többi állami hivatalok, egyházi és világi
testületek tisztelgéseit fogadta, s mindegyiküknek
boldog-ujév-kívánásait lekötélő, nyájas szavak-
kal viszonzta.

(**Jókai-jubileum**.) A városi színházteremben ma
esteli hat órakor kezdődött jubileumi ünnepségen
való részvételre a zemplén-vármegyei kaszinó és
az ujhelyi olvasó-kör részéről kibocsájtott felhívást
és programot szó szerint itt közöljük: »Polgártársak!
Jókai Mór folyó hó 6-án tölti be írói
munkálkodásának 50-ik évét. Elévülhetetlen érde-
mek azok, melyeket nemzeti irodalmunk e kima-
gasló alakja ezen ötven év alatt szerzett. Minden
magyar ismeri őt s azok közé sorolja, kikre a
nemzet, mint hazájokat igazán szerető hű fiaira
büszkeséggel tekint. Fényes írói tehetsége őt nem-
csak nálunk, hanem a világirodalomban is az el-
sők közé emelték. Jubileuma országos nemzeti
ünnep, melyet kell, hogy megünnepeljen minden
magyar ember. Aki tollalval nemzetének dicsősé-
get szerzett: annak dicsősítésétől mi sem maradunk
el! Polgártársak! Sorakozzatok a zászló alá s ró-
játok le hátatokat nemzetünk e büszkesége iránt.
Jelenjete meg mindannyian a S.-A.-Ujhelyben fo-
lyó hó 6-án este 6 órakor a városi színházban
kezdődő ünnepségen, melynek programja:
1. Megnyitó dal előadva a magyar államvasutak
gyártelepének énekara által. 2. Ünnepi beszéd.
Tartja: nagy. *Fejes István* úr. 3. Élő csoporto-
zat. (Apothozis.) 4. Komócsy József alkalmi ódája.
Előadja: *Polányi Gyula* úr. 5. Szavalt Jókai-b. 1.
Előadja: *Burger Armin* úr. 6. Himnusz. Éneklő a
gyártelepi daloskör. Az ünneplést esti 8 órakor a
színház termében társas vacsora követi, melyre
jegyek hölgyek részére 1 ft, urak részére 1 ft 50
krjával az ív kihordóknál és f. hó 4-ig Szentgyör-
gyi Vilmos úr üzletében kaphatók. Az ünnepségre
a földszinti bemenet díjtalan. A társas vacsorát
kivanatra táncmulatság követi. S.-A.-Ujhely, 1894.
januar havában. A Zemplén-vármegyei kaszinó és
a s.-a.-ujhelyi polgári olvasó-kör elnöksége. —
A jubiláris alkalom lefolyásáról jövő számunkban
referálunk.

(**Szilveszter-éj a Gyulalakon**.) Ragyogó
fényárban tündökölt Szilveszter-éjjelen a *Gyulalok*.
Az ablakorokból kiömlő sugarak özőne fényesen
bevilágított a sötét, hideg éjszakába s mintegy
hirdetni látszott, hogy a Ronyva felszigetén me-
részen kiemelkedő kastélyban nagy vigasság van
készülőben. És ugy is volt. Csakugyan hét vár-
megyére szóló vigasságot rendeztek abban a min-
denkitől tisztelt, becsült és szeretett úri házigazda,
Dókus Gyula vm. főjegyző és szeretetreméltó fele-
sege ómelettségeik. A nagy úri komforttal be-
rendezett lakásnak a jó izléssel párosult eleganci-
ájáról és egyúttal a pazar pompáról tanuskudó
csillároktól és gyertyaktól fényes tiz terme fogadta
be azt az előkelő, szaxtizenkét tagból álló vendég-
sereget, melyet, mint eddig is évről évre szoktak,
tenni, most is a legzsvesebben látott vendégeikül
a kóstere meghívtak. Nyolc és kilenc óra között kocsi
kocsit követve hozta együvé a meghívottakat,
üdvözöltetve a ház úrnőjétől, urától azzal az utánoz-
hatlan nagy szíveséggel, mely a fesztelen otthonias
érzést a díszes társaságban egyszerre biztosította.
Igy teltek meg csakhamar a termék Ujhely város
uri társaságának legnagyobb részével, a bali öltö-
zőkékben megjelent szépekkel és olyan fiatalokkal
kiegészítve, amely igaz, hogy a szomszéd vármegyék
is képviselve voltak benne, igazán imponált — a
mamáknak, no meg a leányoknak is. Hogy pedig
csakugyan így volt, elképzelhetik, ha megmondjuk,
hogy a táncos gárdának kipróbált és kitartó fél-
százada volt jelen. Nem is sok időbe teltt azután,
mikor a kölcsönös bemutatások és kedélyes tár-
salgás után a fiatalok, két egymásba nyíló, erre
a célra berendezett és díszített teremben jó cigány-
zene mellett táncra keltek. Az első négyest követő,
ki tudná hányszor megújrázott csárdas után meg-
nyíllott a büffé. A fágas ebédlő-terem gazdagon,
pazarul és fényesen terített hosszú asztalai köre
telepedett az egész társaság és hozzálátott a dusan
felrakott és körülhordozott jóknak fogyasztásához,
amit a szakácsművészet mint remeket alkotott
és amit és ahányfélt a Hegyalja teremni tudott.
És mikor a legaranyosabb kedvű szupé-csárdás
ismét bevonta a fiatalok jórészét a táncba, a társaság-
nak öregebbjeit a kártyaszobába a tarok- és viszt-
partikhoz, a mamákat pedig a nagyszalonban, vagy
pedig a téa-szobában láttuk csoportosulni: még
mindig maradt a soha ki nem fogyó büffének és
a földszinti billiárd-teremnek elegendő vendége,
kik a kvaterkás poharak sűrű csengésénél kíván-
tak egymásnak boldog üjlesztendőt, minden jót.
Lankadatlanul tartó tánc és pompás mulatozás
mellett az öreg esztendőből vígan vágatott át a
jókedvű társaság a reménytelen telj újébe
és már széjjel oszlott az éj sötétje, sőt kilencedik

órájában járt a nap, melynek sugara a csillárok
fényét is elnyomta és feleslegessé tette, mikor ko-
nyákat és korhelylevelet szolgáltak föl. Egy va-
lóban uri mulatság átélvezésének mámoros tuda-
datával és egy felethetetlen kedves alkalomnak
emlékével, melynek minden percét aranyos jókedv
töltötte ki, vettünk búcsút a ház urától s úrnő-
jétől. — Mielőtt tudósításunkat kénytelenül ily
rövidre szabva befejezzük, kedves kötelesség-
ként ismételtlen is konstatáljuk, hogy ugy *Dókus*
Gyula, mint kedves felesége ómelettségeik a ven-
déglatas nagy mesterei és az általuk osztatlanul
birt tisztelettel és ragaszkodással szemben figyelem,
előzékenység és nyajaság tekintetében szinte
utólrhetetlenek. Fényes példája volt annak ez a
párját ritkító mulatság, mely barátságos ott-
honukban lezajlott. Hogy tudósításunk kom-
plett legyen, itt közöljük a jelen voltak névsorát:
Asszonyok: *Adriányi Gyuláné*, *Balogh Károlyné*,
Barna Bertiné, *Barthos Józsefné*, *Buday Zádorné*,
Dongó Gézané, *Eliássy Imréné*, *Honsch Dezsóné*,
Hlavathy Józsefné, *Hvozduvics Antalné*, *Keresz-*
tessy Lajosné, *Liszy Kornéliá*, *Molnár Leóna*, *Nyo-*
márkay Ödöné dr. -né, *Pfeiffer Gyuláné*, *ozv Répassy*
Jánosné, *Seyfried Józsefné*, *Tomcsányi Mártonné*,
Thuránszky Lászlóné, *Wieland Józsefné*. *Leányok*:
Adriányi Sárika, *Balogh Anna* és *Gizela*, *Barna*
Emma és *Sarolta*, *Bydeskuthy Örsze* és *Sarolta*,
Csuka Margit, *Hlavathy Anna*, *Kiss Ella*, *Lehoczky*
Rózsa, *Löcher Erzsike* (Gömörből), *Rudó Jolan*,
Répassy Olga, *Spillenbergeti* és *Sarolta*, *Seyfried*
Iren, *Tomcsányi Gizela*, *Vályi Ella*. — *Urak*:
Bydeskuthy Sándor, *Barna Bertalan*, *Barthos Ist-*
ván honvéd főhadnagy (Miskolczról), *Barthos Jó-*
zsef, *Bajusz Andor*, *Bariss Árpád* csendőrhgy.,
Bodor Gábor Bernáth Aladár és *Béla* (Kassa),
(Varannó), *Buday Zádor*, *Csapó Lajos*, *Csapó Zolt-*
án huszardhgy (Miskolczról), *Cseley Elemér*, *Dongó*
Gy. Géza, *Dókus László*, *Eliássy Imre*, *Évva Ödön*,
Fejes Ernő, *Földváry Árpád* honv. fhgy, *Fülöp*
József honv. hdgy, *Fuzesséry Zoltán* dr., *Gaizler*
József br., *Glósz Gyula* hdgy (Kassa) *Gortvay*
Aladár, *Gschwandtoer Lajos*, *Hammersberg Miklós*
(Bpest), *Hlavathy József*, *Horvath József*, *Hönsch*
Dezső, *Hrabóvszky Tihamér*, *Hvozduvics Antal*,
Jelenek Gyula, *Képes Gyula*, *Köszeghy József*
(N.-Karoly), *Kun Géza* (Miskolcz), *László István*
honv. hdgy, *Löcsey Kálmán* honv. hdgy, *Lukachich*
Béla dr. (Bpest), *Mocsary Géza* (Ungvar), *Molnár*
Elek (Miskolcz), *Monus István* honv. szds., *Mecz-*
ner Gyula ifj., *Nemes Bertalan* és *Sándor*, *Nyo-*
márkay Ödön dr., *Palmay József* honv. fhgy, *Pé-*
kary Gyula, *Pfeiffer Gyula*, *Pilissy Nándor* ifj.,
Pintér István (Varannó), *Pékary Gyula*, *Polányi*
Gyula, *Rácz Ernő* (Tokaj), *Seyfried József*, *Schmidt*
Lajos, *Spillenbergeti Barna*, *Spillenbergeti Gábor*,
honv. tiszth., *Staudt József*, *Téglássy Ferenc* (Abauj-
Tomor), *Thuránszky László*, *Tihamér* és *Zoltán*.
Tomcsányi Marton, *Toth István*, *Vályi István* ifj.,
(Szerencs), *Wieland József* és *Weisz Béla* honv.
örnag.

(**Uj évi gratulációk megváltása**.) címén *Lövel*
Adolf, ujhelyi könyvkereskedő, ki lapunk utján ki-
vív boldog új évet vidéki megrendelőinek, utó-
lagosan egy frot küldött hozzánk az ujhelyi ár-
vaház javára. Az ekként begyűlt, összesen tizen-
hét ft és 30 krt rendeltesére helyére eljuttattuk.

(**Az időjárás**.) Ujév reggelén egészen várat-
lanul, úgyszólván parancsokra, berukkolt a tél.
Szilveszter-apó szitája egész éjjel szorgalmasan
szitált s ujév reggelére annyi havat hullatott alá,
hogy bokaig hűtözhetünk benne. Azután feltámadt
a szél s négy nap s négy éjjel szinte az orkan
erejével fútt. Ez alatt a négy nap alatt minden
késését »behozta« az időjárás, egyebek között
arasznyi vastag jég-páncélba kényszerítette a fo-
lyók vizét is; sajnos azonban, hogy a földet meleg
takaró nélkül felejtette; mert ami hó leesett, azt
az orkan, mint valami könnyű pelyhet, elfújta a
semmiségbe, a pénteki napútós idő pedig amit
még talalt a hóból, elolvasztotta. A hegyeken is
csak itt-ott az enyhelyes zugokban birt meglapulni
egy-egy kevés hó, éppen csak annyi, hogy hire
legyen.

(**Egyházdöndök-választás**.) Az ujhelyi róm.
katolikus egyháztanács sz elmúlt év utolsó nap-
jain tartotta gondnokválasztó közgyűlését, melyen
egyhangulag *Roman Jánost* választották az egy-
ház főgondnokává, ki az egyházi ügyek iránt ta-
nusított érd-klődésével igen is reá szolgált arra
a kitüntető bizalomra, melyben őt ezuttal részesi-
tették. Algondnokul *Csoltkó József* városi tanácsost
választották meg.

(**Cognac-gyár**.) Ujhelyben, mint értesülünk,
a közeljövőben, sőt már a tavaszon, konyakgyár
felállítását tervezik. A gyárat részvényes társaság
fogja megalkotni 200,000 korona alaptőkével. Az
intézők az előmunkálatokkal már annyira jutottak,
hogy a részvények mind előjegyze vannak. —
Tudomásunk szerint az igazgatóság következőképp
fog megalakulni: Elnök: *Dókus Gyula* vm. fo-
jegyző, tagok: *Dókus Ernő* orsz. képviselő, *Nyo-*
márkay Ödön dr., kórházi orvos, *Székely Elek*
ügyvéd, *Kellner Soma* dr. ügyvéd, *Burger Sá-*
muel és *Kellner Ede* kereskedők. A felügyelő-bi-
zottság tagjai lesznek: *Szentgyörgyi Vilmos* keres-
kedő, *Szepessi Arnold* dr. v. orvos és *Kellner József*

birtokos. M
garanciát
alapokra
konyak-nya
nemcsak k
emelkedhet

(Betil
az iparosok
hogy a lel
nyolcadika
sár megtar
betiltotta.)

(Jóka
Jókai jubi
nyel egybe
nek. A mű
2-ik rapszó
2. A pénz
felvonások
lyek: Mes
Bélané, So
dass Ando
ten Menyh
Éneklő: M
dass Emm
szerelésére

(Bető

kapitányi
vában meg
időtájt Ka
a nagy mer
inkább óra
után Ujhe
megirt bet
követtek e
dett azon,
gükben is
hogy mily
hamar kid
zsef és n
betörök s
elfogták.
ebből a b
lyi marha
val egy e
sán elköve
teni, mert
által kibod
számjával
vésbé gya
hány nap
most előr
immáron n
hírhető ve
szu évek e
pásait mer
dának leg
tás kezeli

(Rás
kei földn
szándékoz
És hogy
ugyneveze
alatt indult
az utikölt
ges jegye
egészen
közbenjár
veszett, e
Pacsuta k
zonyára
már a ny

(A
nyolcadá
dal kész
számánál
Ney Fer
szindarab
téséről»,
és néhár
szindara
gyermek
rosodása
tütte el
Lints G
tesz tan
kei a sz
kásokéi
pedig A

(M
igyekez
utolsó k
nai-féle
adással
táncmu
nagy ar
veszter-
zett kö
olyan t
kedvbe
baj, hog
való ké
hogy t
egynek
ott vol
kontra
nos áll

birtoke. Mindenesetre olyan nevek, melyek biztos garanciát nyújtanak arra, hogy vállalatuk szolid alapokra van fektetve és jó és tiszta borból készült konyak-nyártmányukkal a versenyt a világ-piacon nemcsak kiállhatják, de sőt majdan az elsők közé emelkedhetnek.

(Betiltott országos vásár.) Figyelmeztetjük az iparosokat és ovjuk a céltalan költségektől, hogy a leleszi országos vásár bérlője által a f. hó nyolcadikára önkényesen áthelyezett országos vásár megtartását a kereskedelemügyi kir. minister betiltotta.

(Jókai-ünnep Szerencsen) A szerencsiek, Jókai jubileuma alkalmából, ma hangversenyyel egybekötött műkedvelői színelőadást rendeznek. A műsor a következő pontokból áll. 1. Liszt 2-ik rapszódiaja. Zongorán előadja: Vadas Emma. 2. A pénzügyminister jobb keze. Rosen Gyula 3 felvonásos vígjátéka. A darabban szereplő személyek: Mester Istvánné, Kovács Gábor dr., Matolay Béláné, Somogyi Hermin, Várady Sándor dr., Kádass Andor, Mester István, Vadas Emma és Kriszta Menyhért. 3. Szerenáda »Szeptember« operettből. Énekli: Mester Istvánné, zongorán kíséri: Vadas Emma. A jövedelmet az ottani kisedevő felszerelésére fordítják.

(Betörők viselt dolgai.) A kassai rendőrfőkapitányi hivatal még a múlt év szeptember havában megkezdte az ujhelyi rendőrséget az az időtájt Kassán történt boltfeltörés tettesinek és a nagy mennyiségben ellopott értéktárgyaknak, leginkább óráknak nyomozása iránt. Nemsokára ezután Ujhelyben történt a Róth-féle, lapunkban is megírt betörés, amelyet szintén annyi ügyességgel követtek el, hogy a rendőrség nem kételkedett azon, hogy a gaztettet notórius és mesterségesen igen gyakorlott firmák művelték. És hogy mily igaznak bizonyult ez a vélelem, csakhamar kiderült, mert a betörés tetteseit Kiss József és neje és két csabai, mindnyájan hirhedt betörők személyében csakugyan kinyomozták s elfogták. Miut büntárs került a vizsgálati fogságba ebből a bűnügyből kifolyólag Klein Márton ujhelyi marhahajcsár is, kinél megkutatása alkalmával egy ezüst óra is volt. Ez az óra fogja a Kassán elkövetett betörés tetteseit most mar kideríteni, mert számja egyezik a kassai kapitányság által kibocsájtott köröző levélben leírt egyik óra számjával. Szóval Klein Márton uram, kit mint kevésbé gyanúsítottat vizsgálati fogságából már néhány nap mulva szabadlábra helyeztek volna, most előreláthatóan hosszú ideig benn marad, mert immáron nyilvánvaló, hogy ő is tagja annak a hirhedt veszedelmes betörő bandának, mely hosszú évek óta az ország minden részében üzte lopásait merészen és büntetlenül, de a mely bandának legfőbb tagjai ma már az igazságszolgáltatás kezei közt vannak.

(Rászedett kivándorló.) Pacsuta Mihály czekei földművesember e napokban passzus nélkül szándékozott túl az Oceánon Amerikába utazni. És hogy ebbeli szándékában senki ne gátolja egy ugynevezett »közbenjáró ügynök«, protoktorátusa alatt indult neki a nagy utnak. Ennek adta a jámbor az utiköltséget, hogy számára az úthoz szükséges jegyeket megváltsa. Így jutottak el Czikétől egészen — Ujhelyig. Itt a vasuti állomáson a közbenjáró urnak a jegyváltás ideje alatt nyomaveszett, eltűnt láthatatlanul. Így panasolta ezt el Pacsuta koma, aki ezen az amerikai utazásán bizonyára okult. A közbenjáró urnak rendőrségünk már a nyomán jár.

(A szerencsi cukorgyári iskolások) Karácsony nyolcadán a gyári szálló dísztermében kiváló gondal készített színpadon, a gyermekbarátok nagy számának meleg érdeklődése mellett adták elő Ney Ferencnek »Egy kis kényur« c. öt szakaszos színdarabját, melyet egy »Élőkép Krisztus születéséről«, majd a »Betlehemi pásztorok megjelenése« és néhány szép »Karácsonyi ének« követett. A színdarab eljátszása sikerült, a cseh és morva gyermekek dicséretes s évről évre erősödő magyarosodása, mint a jelenetek mutatták, örömmel töltötte el a hallgatókat és nézőket. Ez előhaladás Lints Géza szorgalmáról, hivatottságának erejéről tesz tanúságot. Hogy a gyári tisztviselők gyermekei a szép karácsonyfa alatt könyveket, a munkásokéi meleg ruhákat találtak mindnyájan, az pedig Appellmann igazgató gondosságát hirdeti. r. l.

(Mulatságok Tokajban.) A tokaji társaság is igyekezett az ő évet előnyösen kiaknázni és az utolsó két estét mulatva töltötte el; 30-an a Vadas-féle tan- és nevelő-intézet tartott gyermek-előadással és élőképek bemutatásával összekötött táncmulatságot az intézet vezetőjére nézve nem nagy anyagi de annál több erkölcsi sikerrel; Szilveszter-estéjén pedig a tokaji aranyifjúság rendezett közvacsorát, melynek folytatása tánc és vége olyan muri lett, mely a jelenlevőket igazán jó kedvben vitte át az új esztendőbe. — Csak az a baj, hogy a két egymás után következett alkalomra való közönsége nincs Tokajnak és így történt, hogy bizony megoszlott a társaság és egynek-egynek nem sok jutott. Aki pedig mind a kettőn ott volt, meggyőződhetett arról, hogy olyanféle »kontra mulatságok« voltak ezek, ami eléggé sajnos állapot ilyen kis társas körben, mint Tokaj-

ban is van. No de reméljük hogy az új esztendő nem fog ilyeket produkálni! r. l.

(Eljegyzések.) Balkányi Balogh Szilárd, a helybeli főgimnázium tanára, eljegyezte Bökönyben (Szabolcs vármegy), új év napján Cörög Pál gk. esperes kedves leányát, Margitot. — Csajka Endre, a sárospataki népbank derék könyvvezetője, Sárospatakon eljegyezte Pavletics Gyula népbanki pénztáros kedves leányát, Gizikét. Gratulálunk!

(T. Terebes és vidékének fiatalisága) T. Terebesen, a t. terebesi »kiszínó-alap« javára zártkörű Szilveszter-táncestét rendezett, amely, írja tudósítónk, minden tekintetben igen fényesen sikerült. Lehangozták helyett animó, feszesség helyett otthoniaság kivilágos kiviradtig főszerepvivők voltak. Ez alkalommal mutatta be magát vidékünknek Cserniczky János terebesi új vendéglős kitünő konyhájával és jó borával. Az I. négyest 30 pár táncolta. A tiszta jövedelem 65 fto tett ki. Felülfizettek: Bogay N. 4 fttal, — Rosznáky Gusztáv, Oravecz Sándor 3-3 fttal, — Hazay Géza, Koch Gábor id., Marikovszky Pál dr. 2-2 fttal, — Grötl György, Lehoczky N., Mauks Árpád, Róth József, Oblath Mór dr. és Pal Gusztáv 1-1 fttal. — A rendezőség.

(A görög katolikusok karácsonya) mely az ő kalendárjomi számításuk szerint dec. 25. 26. és 27 re esik, a mi időszámításunk szerint ma, jan. hó 6-án, kezdődött. Mindazoknak, kik ma ülik szentKarácsony napjait, boldog ünnepelest kívánunk.

(A tokaji vadásztársaság) egyik fiatal Nimródja K. A., mint tudósítónk írja, a múlt hónap 24 én a »Hársas«-ban tartott hajtóvadászat alkalmával egy oly hatalmasan megtermett farkast lött, hogy a Romuluszt és Remuszt dajkáló farkasmama ahhoz képest csak pesztra lehetett.

(Óralló) címmel Sárospatakon politikai, szépirodalmi és közgazdasági lap indult meg jan. 3-án s ezután megjelen hetenkint kétszer, u. m. kedden és pénteken. Programjából olvasva: Az Óralló, mint szabadlövü irányu politikai közlöny mely a modern felvilágosodás és haladás, a magyar nemzeti ál'am és a protestantizmus egymással szoros kapcsolatban álló érdekeinek hűséges, de minden felekezeti elfogultságtól és szűkebbülségtől ment együttes szolgálatát tüzte célul, — a hazai irodalomban egyetlen sajtó-organum a maga nemében. — A másik létjogosultsága munkatársainak szép száma, ezek között nem egygyel olyannal is találkozunk, kik mar, főképpen a protestans szakirodalom terén, országos híre-névre tettek szert. Az Óralló-nak állandó rovatai lesznek, amennyire a nagy gondal kiállított másfél ives első számból látható: Egyházpolitika, — Egyházi élet, — Tanügy, — Politikai szemle, — Közéletünk, — Közgazdaság, — Ujdonságok, — Irodalom, Művészet, — Tárca. — A Tárcán kívül állandó regény-melléklet is hoz az Óralló egy negyedérv-terjedelemben s megkezdí Cseengy Gusztávnak, az Óralló főmunkatársának tollából az »Ída emléke« c. három kötetes regény közlését. Leszámítva az Ujdonságok c. rovatot, melybe most csak szűken tellett, az Óralló-nak ez az első száma többi részében gazdagnak mondható. — Az Óralló előfizetése egész évre 6 ft (és nem 6 kr, mint a lap homiokán tévesen olvasható). A felelős szerkesztőnek és laptulajdonosnak, Bartha Béla dr.-nak, kit úgy is mint új kollégát szomszédos barátsággal köszöntünk és az olvasó nagy közönség ügyszerebetébe ajánlunk, egyszersmind sok-sok prenumeránsat kívánunk!

(Talált hullá.) Ifj. Adám János pályáért Csebinyén f. hó 4-én reggel 9 órakor a vasút mellett húzódnó u. n. »anyag-árok«-ban halva találták. — Gyilkosság áldozata-e, vagy talán a vonat gázolta el a szerencsétlent: a vizsgálat fogja kideríteni. r. l.

(A Kassai Szemle) szabadlövőpartí programmal Felső-Magyarország címet vett föl s újév 1-től napi lappá változott át. A Felső-Magyarország ára egész évre (postai szétküldéssel) 10 ft. Ajánljuk a közönség partfogásába.

(Színészet.) Dobó szinigazgató a színház fűtő készülékeit, ablakait, s egyéb házait saját költségén rendbe szedtetvén, így a színház kellően fűthető lesz, mely lehetővé teszi a színházba járást. — A társulat f. hó 8-án érkezik Ujhelybe és 10-én, szerdán, tartja első, bemutató előadását. A bérletet két bemutatott előadás után fogják gyűjteni. Második előadás Liba pásztor operett, 3-ik előadás A dolovai nábob leánya lesz.

(Az influenza) ez a kelletlen oroszországi náció, ellátogatott már Ujhelybe is. Alig van ház, ahol nem volna beteg. Szerencsére az idén nem köt bele olyan dühösen az emberekbe, mint beléjük kötelőzködött a múlt években. Mindazonáltal a belügymüster körrendelettel fölhívja az orvosok figyelmét, hogy az influenzát éber figyelemmel kísérik s az előfordult esetekről és a betegség mi-voltára vonatkozó tapasztalataikról hozzá jelentést tegyenek.

(Kassa és Vidéke.) címmel Kassán új, hetenkint háromszor, és pedig kedden, csütörtökön és szombaton megjelenő, társadalmi és közgazdasági lap, mely egyszersmind a »kassai hírlapírók Otthoná-nak hivatalos közlönye«, indult meg az új év 1-ső napjától. Felelős szerkesztője és kiadó-

tulajdonosa: Fáy Gyula, társszerkesztők Kemény Lajos ifj. és Csisszer Kálmán. A lap előfizetése egy évre 6 ft.

(Elgázolás.) Havarlik János nagy-bozsvai kocsis, tegnapelőtt, a rózsá- és korona-útcák sarkán, vigyázatlan és sebes hajtás miatt elgázolta Goldberger Lénit kofaasszonyt. A fején és hátán kapott súlyosabb sérülésekkel úgy kellett hazaszállítani. A kocsiat a rendőrség a városházához kísérte.

(A gólya-madár) a fagyos hideg dacára Tuczay Jánost az ujhelyi főgimnáziumnak egyik derék tanárát e napokban két figyermekkel ajándékozta meg. A kedves újévi ajándékhoz fogadják szerencsekívánatunkat!

(Sorshúzás.) Az idei katonai sorshúzás határnapjául az ujhelyi főszoalgarbíró f. hó 17-ikét (tizenhetedikét) tüzte ki.

(Ki mit remél ettől az esztendőttől?) A lap-tulajdonos több prenumeráns, a polgár adóelengedést, a katona magyar vezényszót, a hivatalnok előléptetést és fizetésjavítást, az adófizető adóleszállítást, az iparos több megrendelőt, a vendéglősök a fogyasztási és italadókkal nagyobb forgalmat, a diák jó kalkulust, az egyetemi hallgató doktori diplomát, a nemzet polgári házasságot, a cigányok több »bankót«, a betűszedők olvashatóbb kéziratokat, a könyvkiadók nagyobb kelen-dőséget a könyveknek, a falusi papok és tanítók nagyobb anyagi javadalmazást, a gazdasszonyok a piacon olcsóságot, a bor- és sörivők kevesebb mübort és jobb sört, a szinigazgatók sok színházlátogatót, a férjhez menni vágyó leányok vig farsangot és jóra való vőlegényt, az orvosok több képzelt beteget, a papok keresztelést és esketést. A tanárok nagyobb figyelmet a tanulóktól előadásaik iránt, a rendőrség szerencsét a nyomozáshoz, a pénzüntézetek nagyobb forgalmat, a jótékony és kulturális testületek több készséget az áldozatra, a korcsolyázók állandóan jó időjárást, a kereskedők nagyobb forgalmat, az elítéltek kegyelmet, a gyermekek cukorlit, a 48-49-es honvédek kenyeret, a termelők kedvezőbb vámtételeket, az imádók meghallgattatást, a biciklisták jó utakat, a nének új álmoskönyvet és olyan lutrit, a m-lyen minden numerus kijön, a napszámok gabona-palínkat kékkő nélkül, a tüzoltók elismerést, a poéták azt, hogy verseiket kinyomtassák s a közönség meg is vegye el is olvassa, a nyulak több vasárnapi lespuskást, a fiákkeres lovak szigorubb szabályrendeletet stb. stb. Óhajtuk, hogy mindez és a stb. teljesüljön. A. k. K.

(Halálozás) Lapunk nyomatása közben kaptuk a szomorú jelentést, hogy László Gábor, köztiszteltben élt o. lizskai rk. plébánost, az egyházmegyének »Gábor-bácsi«-ját, f. hó 5-én kísérték ki örök nyugalma helyére. Temetésén vallás külömb-sége nélkül jelen volt a nagy község népe, hogy az elköltözöttnek kedves emléke iránt lerójjá a tisztelet adóját. Nyugodjék békében!

Irodalom.

Jókai Mór. Névy László, a Petőfi-társaság esztetikusa, igen hasznos munkát végzett, mikor a Jókai-jubileomra megírta szeniális költnöknek rövid életrajzat. Mindnyájan ösmerjük ugyan ezt a nagy munkában, ritka eredményekben bővelkedő fényes költői pályát. De ki ne olvasná szivesen, ismét és ismét, elmerülve ebbe a ragyogó költői szellem fejlődésében, melyet Névy László szeretettel és tudással rajzolt meg. Elvonul előttünk a költő élete, fejlődése összes korszakain, szemünk előtt látjuk tenni, küzdeni, dolgozni, teremteni. Ötven-éves írói pályá! Megdobban a szívünk, mikor erre a hosszú időre gondolunk, ami sok idő egy életnek is, nemcsak fáradságtalan munkának! Jókai tiszteletői figyelmébe ajánljuk a rövid életrajzatot, melyet a Petőfi-társaság adott ki, s mely az Athenaeum díszes kiállításban jelent meg. Ára 25 kr.

Jókai és a gyermekek. Pósa bácsi gyermeklapjának Az én Ujságom-nak kis olvasói egy gyönyörű albummal kedveskednek Jókai Mórnek jubileoma alkalmából, aki nekik annyi szép elbeszélést, bábújos mesét írt Az én Ujságomba. Ebből az albumból több mint ezer aranyos gyermekarc fog mosolyogni a koszorús költőre. Jókai, aki Az én Ujságom-ból megtudta a gyermekeknek ezt a gyöngéd figyelmét, nagyon örül ennek az aranyos megemlékezésnek és viszonzásul Az én Ujságom-nak egy hosszabb mulattató elbeszélést küldött, mely a mostan megjelent első számban A madrak országlában cím alatt kezdődik. Ezenfelül legújabb és legjobb arcképet is megküldte sajátkezü aláírásával, mely így szól: Jókai bácsi, »Az én Ujságom olvasóinak«. A nagy mesemondónak ezt a sajátkezü aláírásával ellátott fénynyomatu arcképet Az én Ujságom minden olvasója megkapja a második számhoz külön mellékletül.

Gracza Szabadságharc történetéből megkaptuk már a 3-ik füzetet is. Ebben a 60. lapon Jókai-ról, ki az 1848-iki márciusi mozgalomban az ifjúságnak egyik vezetője volt, így emlékezik meg: »A március ifjúság, hogy ebben is jó példával járjon elől, elhatározta, hogy címzését, nemesi predikátumát leteszi s vezetéknevében a kiváltságos »ye« helyett ezentúl a demokratikus »i«-t használja, Jókai volt az első, ki az »y«-t elhagyta és azt, noha régl nemes család sarja, még a későbbi változott időkben sem használta többé«. — A gyönyörű és tanulságos képekkel illusztrált műnek ára füzetenkint 30 kr. Megrendelhető Löwl Adolf s.-a.-ujhelyi könyvkereskedésében.

A Pallas Nagy Lexikona. Alig egy évvel ezelőtt, 1892. november közepén, mikor a Pallas Nagy Lexikonának első kötete megjelent, hány ember nem rázta kétkedőleg fejét, hány ember nem szólt kérdőleg: vajjon nem jut-e ez a vállalat is a magyarul megjelent eddigi lexikonok sorsára? Nem éri-e utól a magyar kiadványok átká, a közöny? Nem zsugorodik-e össze a második, harmadik kötet után? Nem lohad-e az illusz-

trisz munkatársak, a kiadó fiatal társaság kedve? Nem szűnik-e meg a vállalat egészen? És megtörtént feleletül az a, nem csupán a magyar irodalomban, de általában a világirodalomban szokatlan eset, hogy a Nagy Lexikon kitűzött programját messze túlszárnyalva, egy esztendő alatt nem három, de öt kötetet produkált; produkált pedig úgy, hogy a sűrű egymásutánban következő kötetek egymást múlták fölül a tartalom gazdagságában, a kiállítás fényében. Az illusztris munkatársak nem hogy kifáradtak volna, mindig újabb, fokozottabb erővel láttak a munkához, hiszen maga a legnépszerűbb főherceg, József is beállt a munkába, s a cigányokról irt rendkívül becses cikkével járult a Lexikon tartalmának gazdagításához. Csak egy pillanatra állhatunk meg, hogy regisztráljuk legújabb kötetének, az ötödiknek megjelenését, mely tartalmi gazdagság, fény, pompa tekintetében méltó folytatása az előbbi köteteknek. Csak színnyomat tizenegy, réznyomat kettő, térkép öt, városi tervrajz kettő díszíti a kötetet. Ezekhez járul aztán százhetven szövegrajz. Csak futólag említsük meg néhány cikkelyét. Azok a cikkelyek, melyeket a Nagy Lexikon például a Dunáról földrajzi, szabályozási és politikai szempontból közöl, továbbá ezek a tisztán magyar tárgyú dolgok: Dayka Gábor, Deák Ferenc, Deák-párt, Debrecen, Debreceni református kollégium, Desseffy-család, Déva, Dembinszky stb. stb. nemcsak egy ilyen egyetemes Lexikonnak volna méltó büszkeségei, de mint önálló dolgozatok is a jelentékeny irodalmi művek számba volna sorolhatóak. Ily futólagos szemle mellett természetesen, hogy tömördek cikkelynek kell említenünk máradni. Körülbelül hat-nyolc ezerre rughat az ötödik kötetben foglalt cikkelyek száma. S valamennyinek, a legkisebbnek is érdeme, hogy jó iránylyal van írva s lexikális rövidséggel van csiszolva. — Ezzel a kötetel van azonban kapcsolatban a kladótársulatnak egy oly tette, mely mindörökké nevezetes marad a magyar irodalom, a magyar könyvkereskedelemtörténetében. A Pallas igazgatósága ugyanis arra határozta magát hogy kiszorítja a magyar földről az összes német nyelvű lexikonokat s oly formán, hogy a tulajdonosától jó áron megveszi, be is von, illetve becsere minden a hazában eddig megjelent számtalannal lexikális művet. A cserélfeltételként bővebb tájékoztatással szolgál a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság (Budapest IV. Kecskeméti-utca 6. sz.)

A Regény-Szalón című, Zempléni P. Gvula által szerkesztett, félhavi szépirodalmi folyóiratról megjelent a 2-ik szám és most már a kiváló gondossal összeállított, gyönyörű kiállítású, pompás tartalmú, kéthetenként egy-egy vasok kötettel felöltözött lap megkezdte rendes pályafutását, mert ezennel mindegyik 1-én és 15-én be fog kopogtatni mindenüvé, a hol művelt emberek igazán szép olvasmányra vágyanak. A Regény-Szalón nagy és érezhető hiány pótlására van hivatva, mert a jelesebb irodalmi termékek iránt érdeklődő közönségnek és kiváltságos művelt hölgyeknek egyetlen egy folyóiratuk sincs, mely nagyobb szabású dolgokat oly nagy mennyiségben közölne. A Regény-Szalón-ban állandóan 3 regény jelenik meg és így egyetlen évfolyam legalább 12 teljes és nagy regényvel, tehát valóságos kis könyvtárral kedveskedik előfizetőinek. — Daudet, Pedro de Alarcon, Rodziewicz regényei most folynak és nehéz volna megmondani, hogy az evangélikusok szívesebben-e mint a tékozló, és hogy ez érdekesebb-e, mint a Szerlemből című regény. — Az előtűnk fekvő 2-ik számban kezdődik Feuilleton Octave-nak Juliette válása című 3 felvonásos, remek vigjátéka, melynek közlésjogát a Regény-Szalón szerezte meg. — Pompás két költemény s Weisz Juliának Egy pillangó regénye című, kitűnő karcolata egészítik ki a dús tartalom füzetét. A Regény-Szalón megjelenik minden hó 1-én és 15-én, negyedévi 2 ft előfizetési ár mellett. — A kiadóhivatal (Budapest, VIII. Népszínház-utca 26) szívesen küld mindenkinek mutatványszámokat.

A Magyar Nők Lapja karácsonyi számából és Almanachjáról az egész fővárosi sajtó nagyon dícsérőleg emlékezett meg. A Magyar Nők Lapja jelenleg a legjobban szerkesztett családi hetilap, érdekes tartalma, gyönyörű kivitelű képei és teljes divatlapja dacára a Magyar Nők Lapja a legolvasottabb, a legterjedtebb és legelérhetőbb hetilap. A karácsonyi ajándékkul kiadott Almanachja, magas irodalmi színvonalon áll és a legjobb nevé iróink dolgozatainak gyűjteménye. Új éves előzetők 1 ftért megkaphatják: Petőfi és Juliskája diszmnakát, a Magyar Nők Lapja Almanachját és 2 regényt. Előfizetői ára: egy évre 6 ft, fél évre 3 ft, negyed évre 1 ft 50 kr. Előfizethetni Budapesten, Felső-erdősor 26.

Zemplén-vármegye Monographiája.

Szirmay és egyéb kutatók nyomán szerkesztett két kötetes munka.

Irta: Kapás Lajos Aurél.

I. Kötet.

Bevezető fejezet.

Igazat nem hamisítottam,
hamisat nem igazítottam.
Tündö.

Ugy vagyunk az idők folyamával, mint a tejút álló csillagaival. Elérünk egy pontot, ahol szemünk előtt összeképráznak az események, mint a tejút csillagpályáján a milliárdnyi csillagok őrsemek, a csillagok.

Végtelen messzeségbe esik tőlünk, kutatóktól, az is, ez is.

De a vágy, az igazat megtudni, lankadatlanul bennünk ég; mi követjük sugallatát s amit ember-ész véghez vihet: sokan — tudósaink közül — megteszik. Manap amita véletlen, a munkás ázó-kapája a napfényre hoz: nem érték nélküli holmi többé. Mindmégannyi cserép, kő, réz, bronz darab emberekről, nemzetekről beszél; kulturájokról tanuskodik; vallásukat bizonyítja; családi életük felvilágosító érve. Kézmeikek, fegyverek kezünkbe adják a szalot, hogy hol s miben keressük életmódjukat.

A mondak derengő fénye árasztja el e kort; azt a kort, amit a tudomány óskornak nevezett el.

Az óskor a történelem előtti időt tölti be. Történelem előttinek azért mondják, mivel írott emlék csak ettől az időtől kezdve van. Előbb nem volt; mert az írás mesterségét csak a történelmi korban találták fel. Jobban mondva: az írás keletkezésétől számítják a történelmi időt; ami ezt megelőzte: az a történelem előtti idő.

A történelem előtti idők folyamában a szert, amint az ősember eszközeit más és más anyagból készítette: kő-, bronz- és vaskort szoktuk megkülönböztetni. A kő-kor ismét két részű:

paleolith (durva kő) és neolith (csiszolt kő) koru.¹⁾ Hazánkban a bronzkort rézkor előzte meg.²⁾

Az őslakók — értem a magyarországiakat — kezdetben a rezet tisztán használták; csak később tanultak el új jövevény népektől a réznek ónnal való vegyítését, vagyis a bronzöntést, amely keletről származva, a bronz-kultúra megalapítására vezetett.³⁾

Természetes valami, hogy a nép, amely a bronz használatát feltalálta: minden tekintetben kitünőbb fegyverzetel bírván, a kő- vagy rézkori népekte mindenünne kiszorította. Így lépett fel nemcsak nálunk, de egyáltalán az egész Európában a bronz kor.⁴⁾

A paleolith kor nem hagyott kiváló figyelemre méltó emléket hazánkban; a neolith korszakból ellenben számtalan sok az emlékünk. A rézkor lekeletansabban hazánkban jelentkezik, Bronz-korszakunk emlékei oly dús és változatosak, hogy Dániát kivéve, sehoh sem olyanok. A vaskort illetőleg pedig bizonyosságunk a kelta emlékek, a torques, az összehajtogatott kard, a vas fibula stb.⁵⁾

Ha figyelemmel kísérjük e leleteket és a telepek egymáshoz való fekvését: látni fogjuk, hogy az éjszak-kelet felől jövő ősember legelőször is folyóvölgyeken települt meg.

Gyakorta megesett velünk, hogy a Kopaszka tetejéről S. A. Ujhely gyönyörű fekvését el-elnezttem. Eszembe jutott a mult, a számokkal ki nem fejezhető, meg nem állapítható mult, amidőn őseink még messze-messze valahol talán csecsemő korukat élték: mi is volt e vidék, laktak-e itt és kik? A tenger elvonulása után mily alakot öltött e táj?

A kérdés kérdésre merül fel henna. A szomszédos Bereg, Abauj-Torna és Borsod vármegyék leletei; de a Zemplén-vármegyében eszközölt ásatások eredményei is arról tesznek tanúságot, hogy itt rég, az őskorban is, emberek laktak.

Azt hiszem: érdekes lesz a tudósok nyomán megállapítani, melyik nép laktá hazánkat a történelem előtti korban?

Worsaae⁶⁾ kitűnő munkája elég bő adatot nyújt a történelem előtti kor megismerésére. Szerinte a világtörténelmi műveltség Ázsiából Egyiptom át jött Görögországba és Itáliába s innen terjedt éjszakra és nyugatra. Az európai ember nem magától hagyott fel a közszerszámmakkal; külföldi befolyással jött be a bronz. Az új műveltség a Duna völgyébe hatolt Görögországon és Itálián át. De vajon ez újítás alkalmával új népmozgalom is volt-e? — nem bizonyos, de gyanítható.

A legrégibb geographiai tudomásunkat hazánkat illetőleg görög és római írók munkáikól meríthetjük.

Pindarus említi,⁷⁾ hogy a Duna forrásánál Apollo tisztelői laktak. Herodotus⁸⁾ leírva a Dunát (az Istros) azt mondja, hogy annak forrása a keltáknál van; keresztül folyva Európán, a Skythorszag partjait mossa s öt torkolaton szakad a tengerbe. Szerinte Erdélyt s az ettől dél felé eső területet a Duna (Istros) partjái a Maros (Maris) forrásai körül, északnyugatra a skythaktól az agathyrsek laktak. Az agathyrsek, mondja Herodotus, igen kényes emberek s nagyon szeretik az aranyat; egyébiránt thrák szokásokat és törvényeket tartanak.⁹⁾ Hogy a tiszáninneri részeken is ők laktak-e: arról már nem tud Herodotus.

A Don (Tamis) folyótól a Dunáig skythák, a Dunántul géták, akik Herodotus szerint thrákok; a nyugot-éjszaki belföldön agathyrsek; ezektől északkeletre gelónok, budínok, neurek, androphagok végre melanchlainok laktak az ő idejében. A legnyugaton, a Duna forrásainál, voltak a kelták. A Don folyón túl a sarmat vagy saurumata nép tanyáz. 360-ban Kr. e. e nép is megindul s mindjobban szorítja a skythákat. A sarmaták külön csapatairól is megemlékezik, akiket is roxolánok, jazygek és alánok néven emlit. Az előbbi kettő a Duna felé húzódik, s 60 körül már a Dineper és Duna között vannak.¹⁰⁾

A boiok Csehországban maradnak, de egy részük a nyugati Magyarországon is megjelen két század mulva a Duna-Tiszaközön is említettnek már.

Észak felé szorultak a géták s dákok néven kezdenek szerepelnek. A géta-dák nép ilyen for-

¹⁾ Lubbock Sir John. »A történelem előtti idők megvilágítása a régi maradványok s az újabbkori vadnépek életmódja és szokásai által.« Fordította Öreg János.

²⁾ Pulszky Ferenc. »Az őstörténelmi leletekről Magyarországon.« 13. lap.

³⁾ Szendrey János dr. Borsodmegye őstelepei.

⁴⁾ Troyon. Sur les habitations lacustres.

⁵⁾ Archaeologiai Értesítő. Új évfolyam. III. kötet, I. rész, 110. lap.

⁶⁾ Russlands og det Skandinaviske Nordens Bebyggelse og oldske Kulturforhold, af J. J. A. Worsaae. Lásd Nyelv. Közlemények X. kötet.

⁷⁾ A III. Olympionike 10—20. vers. Pindarus Kr. e. 522—442-ben élt.

⁸⁾ Élt Kr. e. 484—405.

⁹⁾ Herodotus, IV. 104.

¹⁰⁾ Ovidius, aki Tomi városában volt száműzetésben, verseiben leginkább a sarmaták, géták és jazygek neveit hangoztatja.

mán abba az országba jut, melyet róla Dáciának neveztek. Az agathyrsek eltűnnek ép úgy, mint a skythák.

E mozgalom alkalmával más népek is mutatkoznak; jelesen: bastarnák és peukek a Tisza forrásaitól a Tyras (Nepter) folyóig. Észak-keleten tehát ekkor a sarmata (roxolán, jazyg, alán) és bastarnai népek dominálnak. Az erdélyi keleti Kárpátokat az ő nevékről nevezték el Bastarnai alpok-nak.¹¹⁾

A géta-dák nemzetség törzsei közül a harpok, kostabokok és kaukoensek a legnevezetesebbek. A harpok ami Máramarosban is tanyáztak; tőlük származik a Kárpát név.¹²⁾

Nemsokára a sarmata jazygek a Kárpátok mentében s a Duna-Tiszaközön állapodnak meg: nyugatról a boiok, keletről a dákok között.

Ez volt a képe a Kr. e. hatodik századtól körül-belül Julius Caesar koráig a mostani Magyarország népeinek. Ez a kép majdnem hatszáz esztendő lefolyását tükrözteti vissza s az ezután lezajlott korszakot Julius Caesar iratai állítják elénk. Ezen iratokból világos lesz, hogy az ő idejében a magyar és erdélyi részeken a következő népek laktak:

a) a dákok és anatok a tiszántuli és erdélyi részeken;

b) a jazygek (metasta = jövevény) a Duna-Tiszaközön éjszak és nyugat felé ismeretlen határokig. Valószínű tehát, hogy ami tájainkon is.

c) a boiok nyugot Magyarország részlein; Dunán-innen és túl; és végre

d) illyr kelták és sardiskok a Duna és Száva mentiben.¹³⁾

Julius Caesar említi először a Dunát és a dákokat; a Kárpátokat ő is Hercynia erdőség néven ismeri.¹⁴⁾

(Folytatjuk.)

¹¹⁾ Hunfalvy Pál. Magyarország Ethnographiája.

¹²⁾ U. o.

¹³⁾ U. o.

¹⁴⁾ Julius Caesar: Bell. Gall. VI. 25. A Hercynia erdőjéről a Duna forrásától Váczig egy irányú a folyóval, azután Dácia felé ismeretlenné válik; de elhajol a folyótól. Azt mondja e hegységről: Huius Hercyniae silvae latitudo novem dierum iter expedito patet: non enim aliter finiri potest, neque mensuras itinerum noverunt, Oritur stb. stb.

Egyesületi élet.

Közgyűlés. Az ujhelyi polgári olvasó-kör évi rendes közgyűlését folyó hó 14-én d. u. 3 órakor fogja saját helyiségeiben megtartani.

A helybeli gyártelepi dalegyesület Szilveszter-estéje, írjak lapunknak fényesen kikerült, mert míg a dalegyesület testtel-lelékkel azon volt, hogy a mulatni vágyó fiatalságnak minél kellemesebb-fesztelebb mulatságot biztosítson, addig a t. nagyközönség is felkarolta e nemes célú egyesület ügyeit; tömeges megjelenésével járulván hozzá alaptökéje gyarapításához. Felülfizettek ez alkalommal: Katona Endre 8 koronát, Abonyi, D. Mor 6 k. Frisch Herman, Nagy Lajos Béla, Fodor F., Vilmos 4—4 k. Landesmann Miksa, Kis Ferenc Maschek Ferenc, Berger Antal, Schwarcz Márkusz, 2-2 k. Klein Pál, Vecsák Henrik, Beudel Ignác N. N. 1—1 koronát, a miért fogadják az egyesület halás köszönetének nyilvánítását.

A gálszécsi izr. nőegyesület bálja. A gálszécsi izr. nőegyesület, mely jötekonyságát a szegény izr. gyermekek felruházásában 10 éven át feltűnő akarás nélkül évről-évre szerényen gyakorolta, a mult hó 26-án 10 éves fennállásának megünneplésére, a nagy vendéglő termében társas vacsorával egybekötött táncmulatságot rendezett. Ez alkalommal is jól esett látnunk azt a jó egyetértést, mely itt a keresztyén és izr. polgártársak között fennáll. Nem lehet elhallgatni, hogy a nőegyesület létrehozásában és felvirágztatásában a főérdem Schwarcz Ignác és egyesület elnöknője-é, a mulatság sikereiben pedig rajta s a női rendező bizottságon kívül közseretben álló létrje: Schwarcz Ignác dr. körorvos, mint egyesületi titkárá-é, ki is midőn szünőrákor a dusan felterített asztaloknál a pohárköszöntők sorát megkezdte, a jelen levő lelkészek és társaság előtt a polgári béke és jó egyetértés felvirágzásáért poharat; mire Gay János rk. plébános szépen átgondolt szavakban az egyesület elnöknőjét éltette. Sárkány Imre ref. lelkész az egyesület felvirágzásáért, Zselinszky János rk. segédlelkész pedig a megjelent szép hölgyközönségért ittak áldomást. A társaság, melynek férfi sorában ott láttuk még Spillenber József városi főbíró, Fischer Lajos dr.-t, Fábry Béla gyógyszerészt s többeket a kora reggeli órákig maradt együtt fokozódó jó hangulatban. A jelenlevő hölgykoszoruból sikerült feljegyeznem: Schwarcz Iguacné, ozv. Stern Miksáné, Wirtschafter Pálné, Wirtschafter Samuné, Schreiber Mórné, ifj. Engländer Ignácné, (Nyiregyháza) Sárkány Imréné, Klein Adolfné, Grün Lajosné, id. Grün Arminné, Grünfeld Izraelné, Markovics Gyuláné, Fenderber Béliné, Goldstein Miksáné,

Neu-
vald-
Mór-
Fáni-
Wirt-
Bella-
kovs-
(Sau-
man-
Wein-
(Pele-

letek-
szel-

azt a-
Ez a-
népe-
azon-
tűnen-
lenne-
népne-
ben i-
nyira-
hitet-
ság,

száza-
történ-
villám-
utolsó-
litva,
tálhat-

van-
népok-
intéze-
felvilá-
ban m-
gondo-
parlag-
a gy-
sok a-
tasát s-

tani fe-
nem e-
részről-
tasnál-
tézmen-
üdvös.

M-
dukébe-
anyag-
B-

svájci-
célra,
elő a f-
hoz te-
lelkész-

F-
nem e-
megpre-
oktatás-
hogy k-
nyelve-
lelkész-
nevelés-
ségtan-
adhatn-
meg v-

anyag-
huzhat-
ségek-
dalmat-
és még-
e vállá-

F-
tömörű-

című m-
megye-
fennálló-
delelek-
ségi há-
beosztá-
melyek-
zése és-
képzés-
díthatat-
VII. A-
VIII. Is-
ügy. X-
iskola-
tékgyy.

Neuman Nátánné, Stern Bernátné (Gerenda) Grünvald Józsefné, Strausz Miksáné, Weinberger Ignácné Mórné, Hercz Jakabné, (Viisnyó) Braun Vilma és Fáni, Köhn Ilona, Wirtschafter Ilona (Bacsók) Wirtschafter Szerén, Schreiber Szidi, Fridmann Bella, Grün Amália, Koczuba Eleonóra, Mari-kovszky Margit, Harfunkel Pepi, Knopfler Regina (Saujhely) Landesmann Szerén (Saujhely) Feldmann Lina és Róza (Hoór) Stern Flóra (Gerenda) Weinberger Regina, Klein Berta, Klein Margit (Pelejte) és a Grünwald Regina neveit. r. l.

Nyugtató.

Tizenhét forint 30 krt, mint az újvívi üdvöz-
letek megváltásából befolyt összeget a „Zemplén”
szerkesztőségétől az árvaház javára fölvettem.
S.-A.-Ujhely, jan. 6-án.

Hornyay Béla dr.
egyesületi pénztáros.

TANÜGY

A felnőttek oktatása érdekében.

A mit egyesek lehetetlenségnek tartanak, azt a közös erő nagyon könnyen keresztül viheti. Ez az igazság a közművelődésre is ráillik. Hazánk népessége még mai napig sem áll a műveltség azon fokán, melynél fogva valamely titokzatos tüneményt önálló gondolkodással megfejteni képes lenne, még most is tulnyomóan uralkodik a köz-népnel a dajkamesék benyomása, még a jelenben is sötét fátyol borítja a köznép értelmét anynyira, hogy a babonában és varázserőben való hitet nem irtotta ki teljesen az a felvilágosodottság, a mely a XIX. századot méltán megilleti.

Jóllehet civilizáltabb má már a nép, mint századokkal ezelőtt volt, de az előrehaladás nem történik oly mértékben, mint a minőt a gőz és villamos erő korszaka sürögösen követel, sőt az utolsó két-három évtizedet a mai korhoz hasonlítva, minden kétséget kizárólag hanyatlás konstatható.

Pedig az alap létesítésére elegendő eszköz van a hajnalkorát élő kisdédová, a kötelező népoktatás, különféle ipariskolák és polgári tanintézetek mindenesetre megadhatják az alapot egy felvilágosodásra szomjuhozó generációnak; azonban mit ér az, ha csak a zsenge elme részeseül, gondos nevelésben és az erőfelben lévő lélek elparlagosodik. Mindenesetre a közművelődés alapja a gyermeknevelés, s habár e téren még nagyon sok a reformálni való, azonban a felnőttek oktatását sem szabad elhanyagolnunk.

A felnőttek oktatására tanintézeteket felállítani felesleges volna mert egyrészt a fizikai idő nem engedné ezen intézetek benépesítését, másrészt addig, míg a gyermeknevelésnél és oktatásnál kívánni való van hátra, más ilyenmű intézményekre anyagi áldozatot hozni nem volna üdvös.

Mit tehetnénk tehát a felnőttek oktatása érdekében, ha a folytonos látogatást az idő, az anyagi áldozatot pedig a „non possumus” gátolja?

E dologban példát vehetnénk az élelmes svájci néptől. Ott a téli estétet használják fel a célra, még pedig vállvetve, közös erővel mozdítják elő a felnőttek kiművelődését. Ehhez a fontos ügyhöz tehetségéhez mérten hozzájárul egyaránt; lelkész, tanító, orvos, ügyvéd, mérnök stb.

Ha a vidék helyi viszonyai másként meg nem engedik, legalább vármegyénk székhelyén megpróbálhatnók a svájciak mintájára a felnőttek oktatásában a hosszú téli estéken közreműködni úgy, hogy kiki szakmájából felolvasást tartana. A népies nyelven tartott oktatásból sokat okulna ez a nép. A lelkész megtanítaná a vallásosságra, a tanító a nevelésből adhatna oktatást, az orvos az egészségtanból, az ügyvéd kényes peres ügyekben adhatna tanácsot, a mérnök a földet ismertethetné meg vele, — szóval minden szaknál találhatnánk anyagot, melynek megismeréséből a nép hasznot húzhatna, s így ki lehetne irtani az erkölcstelen-ségeket, közelebbi viszonyba hozhatnók a társadalmat az iskolával, a kuruzslók elpusztulnának és még számtalan olyan üdvös eredménye lehetne e vállalatnak!

Fel tehát! A nemes cél érdekében mi tanítók tömörüljünk!

Fischer Ármín.
néptanító.

A „tanítók jogai és kötelességei”

című munkájában Szabó Mihály dr., Kolozs vármegye kir. segéd-tanfelügyelője, összeállította a fennálló s ide vonatkozó törvényeket, szabályrendeleteket, rendeleteket, utasításokat, elvi jelentőségű határozatokat és döntvényeket. A műnek beosztását mutatják a tartalomjegyzék fejezetei, melyek következők: I. Tanítók választása, kinevezése és mellékfoglalkozása. II. Tanképesítés. Továbbképzés. III. Tanítók illetményei. IV. Tanítók előmozdíthatatlansága. V. Rendtartás. VI. Kényszeriskolázás. VII. A tanító mint gondnoksági és iskolaszéki tag. VIII. Iskolai költségtérítési ügy. IX. Iskolai számadási ügy. X. Egyesületi élet. XI. Néphölytárak. Közszégi iskola. Iskolai takarékpénztár. XII. Bélyeg és illetékügy. XIII. Postai tudnivalók és portomentesség

egész részletesen). XIV. Tanítók katonai ügye. XV. (Tanítói nyugdíjügye, és pedig: a) Végfeljegyzés és nyugdíjazás. b) Özvegyek és árvák gyámoltatása. c) Nyugdíj és gyámipénztár jövedelme. d) Nyugdíjaztatási eljárás. e) Vegyes intézkedések. A vaskos és derék könyvek ára: 2 ft 20 kr. s megrendelhető a szerzőnél Kolozsváron (kir. tanfelügyelőség).

CSARNOK,

Az, aki ezt a glóriától övezett nevet viseli, Jókai Mór, hazánk legmagyarabb és legtermékenyebb írója. Hozzá fogható e tekintetben még csak egy költőnk volt, Szigligeti, de ötlet Jókai mellől lemarasztotta a magyar Parnasszus ormáról 1878. a halál.

A Jókai vénája kiapadhatatlan. Hasonlít Calderon-hoz a spanyol irodalomban; Kotzebue-hoz a németben. Ő a magyar irodalom Dumas-ja, azzal a nagy különbséggel, hogy munkatársa nincsen.

Mikor a „Hétköznapi”-kal föllépett: neve azonnal népszerű lön.

Valóban volt valami új ebben a könyvben: az élet vagy, amint van. Humora mindenkit megnyert, könnyű tolla vitte az embert, amit az arab mén. Játszott a szívvel, az észszel, a mesével, a nyelvvel. Szóval 24 óra alatt a közönség kegyeltje lön.

Ez ötven év előtt történt. Azóta amit irt csak fokozta népszerűségét és amennyit irt az megtölt egy egész nagy könyves tárat.

Melyik a legszebb műve?

Nekem a Csataképek, mely olyan borostyánt font homlokra koré, hogy ha a többi mind elhervadna is, ez örök frissességben fog virulni. Olvasások ezt a könyvet és szívetek nemesedni, lelketek emelkedni, szemetek könyezni fog. Nem regény ez. Lapjai a magyar történelemnek, mely ihlet, mely ma álomnak látszik, de tegnap — történet volt. Hasonlít ez a könyv Rogerius mester „Siralmas Éneké”-hez, ki szintén mindazt, amit megirt, a saját szemével látta és kétszer élte át a vészes napokat, melyeket lerajzolt; egyszer mikor látta, másodszor mikor megirta.

De jellemezzük tüzetesebben Jókai-t, a ma is ifjú regényíró, pedig már 68 éves.

Főbb jellemvonásai: merész, ragyogó képzelet, friss humor: találkonyság a mesében, talpra esett élcek: szerencsés felosztása a tárgynak; korszerű jellemrajzok; költői képek; természetes nyelv, egyszerű: objektív felfogás, mi fő erejét teszi a regényírónak.

Van regényíró, kinek minden munkája hasonlít egymashoz. Nem így Jókai-nál. Ő mindig új világba vezet.

Mi folyt be írói kifejlésére?

Petőfi-vel kötött szorosabb viszonya. Lehet mondani, hogy egymást lelkesítették, bírálták, teremtettk. Jókai dalokat adott Petőfi-nek, ez meg jellemrajzokat Jókai nak. Első műve egy kis vers volt, melyet mint hat éves gyermek irt a „Regélő”-ben; második műve az „Isten-ítélet” című novella, mely a pápai képző társulatban pályadíjat nyert. Így nem kezd pályázati közönséges ész. Csak Liszt-ről tudjuk, hogy hat éves korában már ugy verte a zongorát, hogy a mester tanult tőle.

Befolyt írói kifejlésére még a Vörösmarty barátsága. Hajh! más viszony volt akkor az írók között. Dobogó szívvel, szerényen csaknem remegve közeledett az ember valamely veterán íróhoz, ki első pillanatra kinyitotta... szívet. Gyermek és apa volt Vörösmarty az ifjú írók számára; az apa bírált, a gyermek mosolygott, de mind a kettő szeretett. Talán egy sem emelkedett volna oly magasra és oly gyorsan az akkor ifjú írók közül, ha Vörösmarty jótevő barátsága nincs, ki mint a kertész, jól ismerve a földet, tudott vetni, öntözni, nyezni és különösen ápolni.

Befolytak végre Jókai, hazánk koszos regény-írójára az akkori politikai viszonyok. Akkor a levegőben volt a honszerelm, Közlékenység, eszmecsere, érdeke a közügy iránt megvolt minden fiatal kebelben és Jókai a fiatalság élén állt, kit, már ezért is, örömmel olvastak. Ha az ember már közönséget nyert, közönséges tehetséggel is bámulatos pontjára juthat a termékenységnek. Hát aki bányával bir, a szellem-kincsek kimeríthetetlen bányájával, mint Jókai?

Csak így történhetett, hogy sok ezer ivet irt teli és munkái közel kétszáz kötetre mennek.

Egyébiránt könyveknél a szám keveset nyom, hanem az érték. És ez az érték teszi Jókai-t Jókai-á.

Idézhetnénk belőle ragyogó lapokat, ihlett sorokat; de vannak dolgok, melyek csak együtt szépek. Ki ismerne a szoborra szétszórt tagjaiból.

Jelesebb regényei: A „Magyar Nábob” (1854) mely a régi tivornyázó magyar nemesség képét adja; „Kárpáthy Zoltán” (1854), az előbbi folytatása, mely a Széchenyi-korabeli haladó ma-

gyart festi; az „Uj földesur” (1863), azt adja elő, hogyan válik magyar polgárrá a Bach-korszakban megtelepedett osztrák lovag; a „Köszívü ember fia” (1868), tárgyat a szabadságharcból, a „Szerlem bolondjai” (1868), az 1863. nagy inség idejéből veszi; a „Névtelen vár” (1878), az 1809. inzurrekcióval kapcsolatosan mond el egy kalandos történetet, „Erdély aranykora”, „Bálványos vár” Erdély történetéből meríti tárgyát, a „Fekete gyémántok” (1870), részben a szénbányát választja székhelyül, az „Arany ember” (1873), egy ember történetét mondja el, kinek minden sikerül, a „Jövő század regénye” (1873), a költő képzeletében megszületett világot tár fel, a „Rab-Ráby” (1879), mely a II. József-korabeli magyar igazságszolgáltatás ársiai hátramaradottságát osztorozza; a „Tengerszemü hölgy” (1889), számos önéletrajzi vonatkozást tartalmaz. Legújabb (1892), regényének hőse György barát, a híres diplomata. Regényei közül igen sokat a legtöbb művel tnylver lefordítottak.

Rég ki van mondva, hogy regényíró nem lehet jó drámaíró. Jókai ezt az állítást megrendítette, mert drámái és színművei nemcsak kedves olvasmányok, de egyszersmind érdekes színpadi látványok is. Drámái közül a legsikerültebb: „Könyves Kálmán”. Ezenkívül még több darabját adták elő. (Dózsa György, Szigetvári v. tanuk, Arany ember. Fekete gyémántok stb.) Eredetiség, bonyolódás, e két nélkülözhetetlen kelléke minden jó drámának, nála sohasem hiányzik. És nyelve tökéletesen drámai. Ha folytatása van, véleményünk szerint az a jellemfestésben fekszik. De hol nincs folytatkozás, még a ragyogó napot sem véve ki? Csak Shakespeare és Moliere tudtak jól jellemezni.

Egy életrajza így jellemzi Jókai-t: Mindazt, amit irt, fényes, keleti képzelet lengi át, mely gyakran szeret a csodásba átcsapogni. Magyar életről vett alakjai azonban valódi igazság, hus és vér... Szőke, magas, csendes természetű; kevés beszédű, kedélyes, jószívü, szerény, szeretetreméltó; tisztelője a régi érdemeknek.

Erdély aranykorát már megirta. Ohajtjuk, hogy ez a ragyogó toll még soká írjon és írja meg Magyarország aranykorát is, mely nem volt, hanem lenni kezd!

Hiador.

Vármegyei Hivatalos Rész.

27000. sz.

Zemplénvármegye alispánjától.

Hirdetmény

A nagyméltóságú honvédelmi ministerium által kiadott és a népfelkelő élelmezési járulnoki állás betöltésére vonatkozó pályázati hirdetmény a közönség tudomására hozatala végett azzal tétetik közzé, hogy a pályázati kérvények 1894. évi február hó 1-ég hozzám adandók be.

S.-A.-Ujhely, 1893. december 18-án.

Matolai Etele, alispán.

71411. IV. szám. M. kir. honvédelmi minister. Pályázati hirdetmény. *) A népfelkelő kötelezettségben álló azon állampolgárok, kik népfelkelő kötelezettségüket háboru idején élelmező tisztviselői minőségben ohajtják teljesíteni, ezen hadi szolgálatra már békében megfelelő kiképzést nyerhetnek, ha erre az alábbi pályázati föltételek mellett önként jelentkeznek — Pályázati föltételek Háboru idején népfelkelő élelmező tisztviselői állásra mindazon polgárok pályázhatnak: 1. kik miután állításkötelezettségüknek, esetleg szolgálatkötelezettségüknek eleget tettek, sem a közös hadsereg vagy hadtengerészt, sem a honvédség, sem a póttartalék, sem a csendőrség kötelékében nem állanak; 2. kik megfelelő polgári foglalkozással bírnak és a polgári becsület és joggyakorlat korlátlan élvezetében állanak; 3. kik megszakítás nélkül 3 hóig egy katonai élelmező raktárnál saját költségükön próbaszolgálatot tenni képesek és erre készen nyilatkoznak. — Az elméleti vizsga. A gyakorlati próbaszolgálat kitöltése után a beosztottaknak még egy elméleti vizsgát kell letenniük. Az elméleti vizsga a cs. és kir. hadsereg szolgálati nyelvén németül tartatik. Azonban elégséges ha a jelöltek ebben a nyelvben a szolgálati igényeknek megfelelő mérvben magukat kifejezni képesek. Ennél fogva azoktól, kiknek anyanyelvük nem a német, sem folyékony, vagy válogatott előadás, sem pedig az írásbeli dolgozatnál irányi tökéletesség nem követeltetik. — Kijelölés és kinevezés. Azok kik a vizsgát megfelelő eredménnyel letették, már béke idején hadi szolgálatra mint népfelkelő élelmező járulnokok kijelölhetnek, e minőségben ajánlati lapokkal elláttnak és a népfelkelés felhívása esetén Ő cs. és apostoli királyi Felsőleg által népfelkelő élelmező járulnokokká kineveztetnek, 25. A pályázók által választható katonai élelmező raktarak állomáshelyei a következők: Budapest, Pécs, Pozsony, Komárom, Sopron, Kassa, Munkács, Temesvár, Arad, Nagy-Várad, Nagy-Szeben, Gyulafehérvár, Brassó, Zágráb, Pétervárad, Eszék, Bród, Fiume. Báró Fejérváry Géza s. k.

*) Kivonatossan közöltük.

Szerk.

2710. sz. Zemplénvármegye kir. tanfelügyelőségétől.
Az alább következő ministeri rendelet másolatát a t. tanító urak figyelmébe melegen ajánlom.
S.-A.-Ujhely, 1893. dec. hó 29-én.

Nemes Lajos,
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Másolat.

A vallás- és közokt. m. kir. ministertől 60.755 szám. Az »Eötvös-alap országos tanítói egyesület« Jókai Mór írói jubileuma alkalmából »Jókai Mór 50 éves írói működésének örömmünnepe« című, s jó képekkel illusztrált füzetet ad ki, melyben a koszorus író önéletrajzán kívül az ifjúság számára irt legjelesebb olvasmányait is közli, s a mely bőséges anyagot fog szolgáltatni ünnepies előadásokhoz, a hazafias érzelmek ápolására a tanuló ifjúságnak és a népnek is. A három nyomtatott ivre terjedő füzetet az igazgatók és tanítók 25 kr-ért árúszíthatják s a tiszta jövedelem a »Tanítók Háza« javára fog fordíttatni. Felhívom a kir. tanfelügyelőséget, hogy tekintettel az említett körülményekre ezen füzet terjesztését az iskoláknak melegen ajánlja. Budapest, 1893. évi december hó 22-én Gróf Csáky.

A másolat hitelül: Nemes Lajos,
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

1./94. I. sz. A homonnai j. főszoigabirjától.

Körövény.

Mult évi dec. hó 28-án egy sárga színű, fekete hátú, kan kopó-kutya Mező-Laborczra tévedvén, Ecsedi Ede által gondoztatik, a honnan tulajdonosa átveheti.

Homonnán, 1894. január 1-én.

Haraszthy Miklós, főszoigabiró.

5723 sz/I. 893

A tokaji j. főszoigabirjától.

Pályázati hirdetés.

Tokaj nagyközségben lemondás folytán megüresedett évi 400 forint fizetéssel és természetbeni lakással javadalmazott községi aljegyzői állás válassztás utján betöltendő lévén, melyre ezennel pályázat nyitattik.

A válassztás határidejéül 1894. évi január hó 31. napjának d. e. 10. órája kituzetik azzal, hogy a pályázni óhajtok az 1863. évi I. t. c. 6. §-ában előirt képzettségüket igazoló okmányokkal s eddigi alkalmatásukról szóló bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket alóirrotthoz folyó hó 29-éig annál inkább benyújtsák, mert a később érkezettek figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt Tokaj, 1894. január 2-án.

Füzesséry Ödön, főszoigabiró.

A szerkesztő postája.

A bodrog-kisfalud-keresztúri honvéd-emlékoszlop-alap javára lapunknak még az 1887. év első napjaiban átszolgáltott 40 ftról szóló 343. sz. betéti könyv értéke, a Zemplén-megyei kereskedelmi, ipar-termény és hitelbanknál S.-A.-Ujhelyben, az 1893. dec. 31-ig számított kamatokkal együttesen 53 ft 23 kr. — Evvel kapcsolatban megemlítjük, hogy ugyanezre a célra t. i. az emlékoszlop-alap javára, a s.-a.-ujhelyi takarékpénztárban 1873. jul. 11-ike óta 520 ft. gyümölcsöszik, mely az 1894. jan. 1-ig már 1558 ft. 10 krra nötte ki magát. Az újabb és a régebbi gyűjtés együttesen tehát 1611 ft 33 kr. Evvel a csinos összeggel talán lehetne is már kezdeni!

A Tokaj és Vidéke szerkesztőségnek — Budapest. Levelét átadtuk a lap tulajdonosnak. A szives gratulációból reánk szállott részt köszönjük.

T. előfizetőink, olvasóink és munkatársaink közül mindazoknak, kik hozzánk olyan nyájások voltak, hogy leveleikben a boldog újév kívánásával szerkesztőségünket felkeresték, — gyöngéd figyelmükért szives köszönet!

K. V. urnak — Tarczal. Jeles szakikélcények közlését, melyért fogadják előre és a hegyaljai szözlötulajdonosok nevében is kifejezett köszönetüket, lapunk jövő számában, ha csak lehet, megkezdjük.

K. S. urnak — A-Hrabóc. Levelet irtunk.
Andorkó K. urnak — Helyben. Lapunk szerkesztőjét ma (jan. 7-én) d. u. 3-4 óra között, legyen szives hivatalos szobájában fölkeresni.

V. Tokaj. Mai számunkról lekésett.
G. F. — E.-Horvát. Meg fog jelenni.

Felelős szerkesztő:

DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadó-tulajdonos: Éhler Gyula.

HIRDETÉSEK.

A legjobb Kinai tea.

Mindig friss, eredeti termésű, már 30 év óta közkedvelt

legjobb kínai tea

az, mely egy kezet ábrázoló védjegy alatt

Krakkóban Grosse Gyula cég nagy raktárában, S.-A.-Ujhelyben pedig Szentgyörgyi Vilmos és Malártsik Györgynél kapható.

Asszonyi szépséget

szappannal való mosás által kapni lehetetlen; a bécsi Parfumeri Equitable „lilimtelj-szappana“ azonban egy készítmény, mely kitűnő tulajdonságai miatt egy divatszalon se hibázzék. Darabonként ára 35 kr. kapható: S.-A.-Ujhely Klein Pál, Nagy-Mihály Jenő Marmorstein, Homonna Waller Mór és Polányi Dezső, Varannó Gaal Sándor. 1-2

t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. év november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügym. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bántépnek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíró, mint tkkvi hatóságánál 1893. évi október hó 12-ik napján.

Mauks, kir. aljbiró.

Eladó

ajánlati verseny utján az Évva András örökösének tulajdonában levő összes ingatlanok, egy mint:

1) A Széchenyi-téren levő 9 és 10-ik öi. számú egy emeletes ház, az ezzel egy folytonosságban levő s a Bercsényi-utcaig terjedő telek és ezen épült 15, 16, és 17. öi. számú bérházak s egyéb épületekkel.

2) A színház és aut. orth. izr. hitközség temploma között fekvő belhely, a rajta lévő épülettel.

3) A kis-uj-utca 105. öi. számú s munkás lakásokul szolgáló ház (volt majorsági épület), a hozzá tartozó 400 négyszögöl belhelyel.

4) Az ugyanezzel szomszédságban levő 2233 négyszögöl kiterjedésű s három utcáról határolt kert, az abban épült csűr és pajta épülettel.

5) A vasuton belül fekvő s belkertesített földek, — melyek közül a gyártelep mellett s a Maláricsik József féle gépjavitó műhely szomszédságában levő, mint építkezésre alkalmas belhely veendő tekintetbe

6) A Fekete-hegy alatt s a Sárospatakra vezető országút mentén levő és 17 magy. hold szántó, 23 m. h. öntözhető s ennek következtében nagyrészt három kaszálású rét, s 7 1/2 m. hold kitűnő minőségű füvet termő gyümölcsösből álló s gazdasági épületekkel bőven felszerelt tagosított birtok.

7) Ugyanezak a „Fekete hegyen“ 4 darabban levő s 20 magy. holdat tevő föld, melyből teljes elpusztulás esetén 13 1/2 m. hold szántóföldnek használható s részben már e célra használtatik is.

8) A Szemeszúró alatt fekvő s 788 négyszögöl terjedelmű rét.

9) Az ugyanezak ezen dűlőben levő s 1430 négyszögöl kiterjedésű szántóföld u. n. Bányagödör.

10) A közös sik-i legelőben kihasított 8 magy. hold 164/1200 négyszögöl kiterjedésű legelő illetve 13 db marhának legeltetésére szolgáló jogosultság.

11) Végül az „Ungvárbán“ levő s 90—100 hordó bornak befogadására való pince.

Bővebb felvilágosítással szolgálnak ezenkívül Évva Ödön és Juhász Jenő köz- és váltó-ügyvéd S.-A.-Ujhelyben.

Tk. 3666.sz./893.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Grün Izrael végrehajtatónak Szikszai János végrehajtást szenvedő és tulajdonos társai elleni 139 ft 23 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, (a homonnai kir. bíró) területén levő Homonna község határában fekvő I-szór a homonnai 262. sz. tjkvben A. + 1. sor 459 hr. sz. alatt levő Szikszai János végrehajtást szenvedett és a végrehajtási törvény 156 §-a értelmében a Szikszai József, Szikszai Mihályné sz. Juki Mária, Szikszai Mária férj. Demcsák Istvánné tulajdonos társak nevében álló összes ingatlanra 762 ftban megállapított kikiáltási árban, II-or a homonnai 262. sz. tjkvben A. + 2. sor sz. és 855 hr. sz. a. foglalt Szikszai János végrehajtást szenvedett, és a végrehajtási törvény 156 §-a értelmében a Szikszai József, Szikszai Mihályné sz. Juki Mária és Szikszai Mária férj. Demcsák Istvánné tulajdonostársak nevében is álló összes ingatlanra 112 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban, III-or a homonnai 508-ik sz. tjkvben A. + 1. sor és 857. hr. sz. a. foglalt Szikszai János végrehajtást szenvedő nemkülönben a végrehajt. törvény 156. §. értelmében a Szikszai József, Jencsik András és neje Pápay Zsuzsa nevében álló összes ingatlanra 115 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894. évi Január hó 31-ik napján d. e. 9 órakor Homonnán a kir. tkknyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 76 ft 20 krt, 11 ft 20 krt és 11 ft 50 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov hó 1-én 3333. sz.-a kelt igazságügym. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX t.-c. 170. §-a értelmében a bántépnek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságánál 1893. évi október hó 10-ik napján.

Mauks, kir. aljbiró.

Az akd-szabolcsi tiszai ármentesítő társulat igazgatósága Debreczenben.

584/1893.

Hirdetmény.

A társulat egyéni ártérfejllesztési munkája a Nagyméltóságú m. k. földmívelésügyi miniszter ur 6193/1891. és 53210/1893. számú magas rendeletével, alapul megállapított vízszinek szerint elkészített és felülvizsgáltván, a t. válasszmány folyó évi október hó 3-án tartott gyűlésében IV/5. szám alatt hozott határozatával, annak az 1884-ik évi XIV. törvényzikk 13 §. értelmében közszemlére kitételét elrendelte.

Ezen határozathoz képest: Zemplénvármegyéhez tartozó következő ártérközségek: Tokaj, Tarczal, Zombor, Sserencs, T.-Szada, Harkány, Bekecs, Tisza-Lucz, Girincs, Kesznyéten ártér birtokosai ez uton is értesítettnek.

I. hogy az egyéni ártérfejllesztési munka a társulat székhelyén Debreczenben (Széchenyi-utca

1765. sz. a.) 1894. évi január 15. napjától, ugyanazon év február 15. napjáig közszemlére kitétetett.

2. Hogy ezen határidő alatt az összes vonatkozó iratokat, vizelésztási terveket, térképeket, ártéri telekkönyveket, a társulat műszaki irodájában megtekinthetik, s netalán felmerülő panaszait, ugyanazon határidőben t. igazgatóság utján, a t. közgyűléshez bélyeg és illetékmentesen beadhatják, ki is a beadott panaszok elbírálása tekintetében az 1884. évi XIV. törvényzikk 13. §-a rendelkezésének megfelelőleg intézkedett.

3. Hogy a minden egyes birtokos birtokának ártéri bevonására vonatkozó egyéni értesítő az illető község előjáróságának (városi hatóságnak) kézbesítés végett kiadatot s ott az átvehető.

4. Hogy minden egyes ártér-birtokosnak ártéri összes birtokot magában foglaló birtokívek az illető községek előjáróságához (városi hatósághoz) kiküldettek, s azok az érdekeltek által ott is megtekinthetők, vagy lemásolhatók.

Kelt Debreczen, az 1893. évi október hó 3-iki válassztmányi gyűlésből.

Dienes Barna,
t. igazgató.

Pályázat.

A S.-A.-Ujhely várostól általam bérelt következő vámszedéshez, 25 frt havifizetés és 50 frt óvadék mellett két alkalmazottra lévén szükségem, felhívom mindazokat kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy közvetlen velem érintkezésbe lépjenek. Pályázók csakis keresztény vallású, nős, józanéletű fiatal emberek lehetnek.

A következő vám bérlője.

Tk. 3593/93. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíró, mint tkknyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtatónak Pupinszki József mint a kiskoru Zaboróvszki Izabella és Ilona gyámja végrehajtást szenvedők elleni 243 frt 52 kr. tőkekövetelés és annak jkai iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a homonnai kir. járásbíró) területén levő a jessenői 96 sz. tjkönyvben A. I. 1-13 sor szám alatt 1/2 urbéri telekből és az ezután a közös legelő és erdőből kiskoru Zaboróvszki Izabellát és kiskoru Zaboróvszki Ilonát illető, a B. 10. 11. 14. 15. sor szám alatt birtokjuttalakra az árverést 430 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1894-ik évi február hó 6. napján d. e. 9 órakor Jessenőn a község bírájának magán-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 43 frtot készpénzben vagy az 1881. LX.

Tk. 1772.

A t. hírre tesz Erzsébet é. leni 19 ft. ben a s.-a.-ületén levő Erzsébet, M. nevében álló számú ing. ségre 695 ft és az 1815. ban ezenne a fennebb napján d. nyilvános árverésen adogatnak

Árve 10%-át vagy az 188. tott és az ügyminiszter papirban a

felügy

intézet

ket a

letéten

2

2710. sz. Zemplénvármegye kir. tanfelügyelőségétől.
Az alább következő ministeri rendelet másolatát a t. tanító urak figyelmébe melegen ajánlom.
S.-A.-Ujhely, 1893. dec. hó 29-én.

Nemes Lajos,
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Másolat.

A vallás- és közokt. m. kir. ministertől 60.755 szám. Az »Eötvös-alap országos tanítói egyesület« Jókai Mór írói jubileuma alkalmából »Jókai Mór 50 éves írói működésének örömmünnepe« című, s jó képekkel illusztrált füzetet ad ki, melyben a koszorus író önéletrajzán kívül az ifjúság számára irt legjelebb olvasmányait is közli, s a mely bőséges anyagot fog szolgáltatni ünnepies előadásokhoz, a hazafias érzelem ápolására a tanuló ifjúságnak és a népnek is. A három nyomtatott ivre terjedő füzetet az igazgatók és tanítók 25 kért árusíthatják s a tiszta jövedelem a »Tanítók Háza« javára fog fordíttatni. Fel hívom a kir. tanfelügyelőséget, hogy tekintettel az említett körülményekre ezen füzet terjesztését az iskoláknak melegen ajánlja. Budapest, 1893. évi december hó 22-én Gróf Csáky.

A másolat hitelül: Nemes Lajos,
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

1.94. I. sz. A homonnai j. fősztolgabirjától.

Körözvény.

Mult évi dec. hó 28-án egy sárga színű, fekete hátú, kan kopó-kutya Mező-Laborczra tévedvén, Ecsedi Ede által gondoztatik, a honnan tulajdonosa átveheti.

Homonnán, 1894. január 1-én.

Haraszthy Miklós, fősztolgabiró.

5723 sz./I. 893 A tokaí j. fősztolgabirjától.

Pályázati hirdetés.

Tokaj nagyközségben lemondás folytán megüresedett évi 400 forint fizetéssel és természetbeni lakással javadalmazott községi aljegyzői állás választás utján betöltendő lévén, melyre ezennel pályázat nyitattik.

A választás határidejéül 1894. évi január hó 31. napjának d. e. 10. órája kituzetik azzal, hogy a pályázni óhajtok az 1863. évi I. t. c. 6. §-ában előirt képzettségüket igazoló okmányokkal s eddigi alkalmaztatásukról szóló bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket alólirotthoz folyó hó 29-éig annál inkább benyujtsák, mert a később érkezettek figyelembe vételni nem fognak.

Kelt Tokaj, 1894. január 2-án.

Füzesséry Ödön, fősztolgabiró.

A szerkesztő postája.

A hodrog-kisfalud-keresztúri honvéd-emlékoszlop-alap javára lapunknak még az 1887. év első napjaiban átszolgáltatott 40 fról szölv 343. sz. betéti könyv értéke, a Zemplén-megyei kereskedelmi, ipar-termény és hitelbanknál S.-A.-Ujhelyben, az 1893. dec. 31-ig számított kamatokkal együttesen 53 ft 23 kr. — Evvel kapcsolatban megemlítjük, hogy ugyanezre a célra t. i. az emlékoszlop-alap javára, a s.-a.-ujhelyi takarékpénztárban 1873. jul. 11-ike óta 520 ft. gyümölcsözök, mely az 1894. jan. 1-ig már 1558 ft. 10 kr-ra nőtte ki magát. Az újabb és a régebbi gyűjtés együttesen tehát 1611 ft 33 kr. Evvel a csinos összeggel talán lehetne is már kezdeni!

A Tokaj és Vidéke szerkesztőségnek — Budapest. Levelét áadtuk a laptulajdonosnak. A szives gratulációból reánk szállott részt köszönjük.

T. előfizetőink, olvasóink és munkatársaink közül mindazoknak, kik hozzánk olyan nyájasok voltak, hogy leveleikben a boldog újév kívánásával szerkesztőségünket felkeresték, — gyöngéd figyelmükért szives köszönet!

K. V. urnak — Tarczal. Jeles szakkikelyének közlését, melyért fogadjja előre és a hegyaljai szőlőtulajdonosok nevében is kifejezett köszönetüket, lapunk jövő számában, ha csak lehet, megkezdjük.

K. S. urnak — A-Hrabóc. Levelét irtunk.

Andorkó K. urnak — Helyben. Lapunk szerkesztőjét ma (jan. 7-én) d. u. 3-4 óra között, legyen szives hivatalos szobájában felkeresni.

V. Tokaj. Mai számunkról lekészt.

G. F. — E.-Horvati. Meg fog jelenni.

Felelős szerkesztő:

DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadó-tulajdonos: Éhler Gyula.

HIRDETÉSEK.

A legjobb Kinai tea.

Mindig friss, eredeti termésű, már 30 év óta közkedvelt

legjobb kínai tea

az, mely egy kezét ábrázoló védjegy alatt

Krakkbán Grosse Gyula cég nagy raktárában, S.-A.-Ujhelyben pedig Szentgyörgyi Vilmos és Malátsik Györgynél kapható.

Asszonyi szépséget

szappannal való mosás által kapni lehetetlen; a bécsi Parfumeri Equitable „liliumtelj-szappana“ azonban egy készítmény, mely kitűnő tulajdonságai miatt egy divatasztalon se hibázzék. Darabonként ára 35 kr. kapható: S.-A.-Ujhely Klein Pál, Nagy-Mihály Jenő Marmorstein, Homonna Waller Mór és Polányi Dezső, Varannó Gaal Sándor. I-2

Tk. 3666. sz./893.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Grün Izrael végrehajlatának Szikszai János végrehajtást szenvedő és tulajdonos társai elleni 139 ft 23 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, (a homonnai kir. bíróság) területén levő Homonna község és határában fekvő I-szor a homonnai 262. sz. tjkvben A. + I. sor 459 hr. sz. alatt levő Szikszai János végrehajtást szenvedett és a végrehajtási törvény 156 §-a értelmében a Szikszai József, Szikszai Mihályné sz. Juki Mária, Szikszai Mária férj. Demcsák Istvánné tulajdonos társak nevében álló összes ingatlanra 762 ftban megállapított kikiáltási árban, II-or a homonnai 262. sz. tjkvben A. + 2. sor sz. és 855 hr. sz. a. foglalt Szikszai János végrehajtást szenvedett, és a végrehajtási törvény 156 §-a értelmében a Szikszai József, Szikszai Mihályné sz. Juki Mária és Szikszai Mária férj. Demcsák Istvánné tulajdonostársak nevében álló összes ingatlanra 112 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban, III-or a homonnai 508-ik sz. tjkvben A. + I. sor sz. és 857 hr. sz. a. foglalt Szikszai János végrehajtást szenvedő nemkülönben a végrehajt. törvény 156 §-a értelmében a Szikszai József, Jencsik András és neje Pápay Zsuzsa nevében álló összes ingatlanra 115 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894. évi Január hó 31-ik napján d. e. 9 órakor Homonnán a kir. telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becslésének 10%-át vagyis 76 ft 20 krt, 11 ft 20 krt és 11 ft 50 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov hó 1-én 3333. sz.-a kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1893. évi október hó 10-ik napján.

Mauks, kir. aljbiró.

Az alsó-szabolcsi tiszai ármentesítő társulat igazgatósága Debreczenben.

584/1893.

Hirdetmény.

A társulat egyéni ártérfejlesztési munkája a Nagyméltóságú m. k. földművelésügyi miniszter ur 6193/1891. és 53210/1893. számú magas rendelkezéssel, alapul megállapított vízszinek szerint elkészített és felülvizsgáltván, a t. választmány folyó évi október hó 3-án tartott gyűlésében IV/5. szám alatt hozott határozatával, annak az 1884-ik évi XIV. törvénycikk 13 §. értelmében közzemlére kitételét elrendelte.

Ezen határozathoz képest: Zemplénvármegyéhez tartozó következő ártéri községek: Tokaj, Tarczal, Zombor, Szerencs, T.-Szada, Harkány, Bekecs, Tisza-Lucz, Girincs, Kesznyéten ártér birtokosai ez uton is értesítettnek.

I. hogy az egyéni ártérfejlesztési munka a társulat székhelyén Debreczenben (Széchenyi-utca

1765. sz. a.) 1894. évi január 15. napjától, ugyanazon év február 15. napjáig közzemlére kitétetett.

2. Hogy ezen határidő alatt az összes vonatkozó iratokat, vízmosztási terveket, térképeket, ártéri telekkönyveket, a társulat műszaki irodájában megtekinthetik, s netalan felmerülő panaszokat, ugyanazon határidőben t. igazgatóság utján, a t. közgyűléshez bélyeg és illetékmentesen beadhatják, ki is a beadott panaszok elbírálása tekintetében az 1884. évi XIV. törvénycikk 13. §-a rendelkezésének megfelelőleg intézkedett.

3. Hogy a minden egyes birtokos birtokának ártéri bevonására vonatkozó egyéni értesítő az illető község előjáróságának (városi hatóságnak) kézbesítés végett kiadatot s ott az átvehető.

4. Hogy minden egyes ártér-birtokosnak ártéri összes birtokát magában foglaló birtokívek az illető község előjáróságához (városi hatósághoz) kiküldettek, s azok az érdekeltek által ott is megtekinthetők, vagy lemosolhatók.

Kelt Debreczen, az 1893. évi október hó 3-iki választmányi gyűlésből.

Dienes Barna,
t. igazgató.

Pályázat.

A S.-A.-Ujhely várostól általam bérelt következő vámszedéshez, 25 frt havifizetés és 50 frt óvadék mellett két alkalmazottra lévén szükségem, felhívom mindazokat kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy közvetlen velem érintkezésbe lépjenek. Pályázók csakis keresztény vallású, nős, józanéletű fiatal emberek lehetnek.

A kövezeti vám bérlője.

Tk. 3593./93. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajlatának Pupinszki József mint a kiskoru Zaboróvszki Izabella és Ilona gyámja végrehajtást szenvedők elleni 243 ft 52 kr. tőkekövetelés és annak jkai iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a homonnai kir. járásbíró) területén levő a jesszendi 96 sz. tjkönyvben A. I. 1-13 sor szám alatt 1/8 urbéri telekből és az ezután a közös legelő és erdőből kiskoru Zaboróvszki Izabellát és kiskoru Zaboróvszki Ilonát illető, a B. 10. 11. 14. 15. sor szám alatti birtokjuttaléokra az árverést 430 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1894-ik évi február hó 6. napján d. e. 9 órakor Jessenőn a község bírójának magánháznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becslésének 10%-át vagyis 43 frtot készpénzben vagy az 1881. LX.

t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. év november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán a kir. járásbíró, mint tkkvi hatóságnál 1893. évi október hó 12-ik napján.

Mauks, kir. aljbiró.

Eladó

ajánlati verseny utján az Évva András örökösének tulajdonában levő összes ingatlanok, úgy mint:

1) A Széchenyi-téren levő 9 és 10-ik öi. számú egy emeletes ház, az ezzel egy folytonosságban levő s a Bercsényi-utcaig terjedő telek és ezen épült 15, 16, és 17. öi. számú bérházak s egyéb épületekkel.

2) A színház és aut. orth. izr. hitközség temploma között fekvő belhely, a rajta lévő épülettel.

3) A kis-uj-utca 105. öi. számú s munkás lakásokul szolgáló ház (volt majsorsági épület), a hozzá tartozó 400 négyszögöl belhelyel.

4) Az ugyanezzel szomszédságban levő 2233 négyszögöl kiterjedésű s három utcáról határolt kert, az abban épült csűr és pajta épülettel.

5) A vasuton belül fekvő s belkeresített földel, — melyek közül a gyártelep mellett s a Malátsik József féle gépjavitó műhely szomszédságában levő, mint építkezésre alkalmas belhely veendő tekintetbe

6) A Fekete-hegy alatt s a Sárospatakra vezető országút mentén levő és 17 magy. hold szántó, 23 m. h. öntözhető s ennek közvetkeztében nagyrészt három kaszálású rét, s 7 1/2 m. hold kiftűnő minőségű fűvet termő gyümölcsösből álló s gazdasági épületekkel bőven felszerelt tagosított birtok.

7) Ugyancsak a „Fekete hegyen“ 4 darabban levő s 20 magy. holdat tevő föld, melyből teljes elpusztulás esetén 13 1/2 m. hold szántóföldnek használható s részben már e célra használtatik is.

8) A Szemszuró alatt fekvő s 788 négyszögöl terjedelmű rét.

9) Az ugyancsak ezen dűlőben levő s 1430 négyszögöl kiterjedésű szántóföld u. n. Bányagödör.

10) A közös sik-i legelőben kihasított 8 magy. hold 164/1200 négyszögöl kiterjedésű legelő illetve 13 db marhának legeltetésére szolgáló jogosultság.

11) Végül az „Ungvárbán“ levő s 90—100 hordó bornak befogadására való pince.

Bővebb felvilágosítással szolgálnak ezenkívül Évva Ödön és Juhász Jenő köz- és váltó-ügyvéd S.-A.-Ujhelyben.

Tk. 1772.

A t. hírré tesz Erzsébet é leni 19 ft ben a s.-a.-riletén levő Erzsébet, M nevében álló számú ing ségre 695 ft és az 1815 ban ezenne a fennebb napján d. nyilvános ár fognak adat Árve 10%-át vagy 188 tott és az ügyminiszte papirban a

felügy

intézet

ket a

letétn

Dei Lempelen

A már évek óta fennálló Első zemplén-megyei honi bútortermek Sátoralja-Ujhelyt, a főtéren

ajánlja a magas uraságoknak és a n. é. közönségnek, akik bútort vásárolni szándékoznak és jutányos árak mellett lelkiismeretes kiszolgáltatásban akarnak részesülni, 5 teremben nagyszerűen berendezett

bútorgyári telepét

meglátogatni és a legcsekélyebb vásárlásnál is meggyőződést szerezni, hogy minden versenyt fölülmuló olcsó árak mellett szilárd gyártmányt korszerű, izléses kivitelben csakis

Sátoralja-Ujhelyben ilyenmü egyedül létező

BÚTORTERMEIMBEN

szereshetik be. Elsőrendü szakiparosaim közreműködésével azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nálam mindennemü künönő asztalos- és kárpitos-bútorok valamint fantasie- és dísz-bútorok legelőgansabban teljesen felszerelt urasági szalon-, boudoir-, ebédlő- és fogadótermek részére a most divatozó fanemekben és a legújabb alakban; nemkülönben szalóngarnitúrák különféle szövetekkel, díszesen kárpitozva, meglepő választékban és oly különböző jutányos árak mellett készletben találhatók, hogy bevásárlását minden ki igényeinek megfelelően teljes megelégedésére a legolcsóbb gyári árba zerezheti be.

Továbbá van szerencsém a nagyérdemü közönségnek b. tudomására hozni, hogy bútort vásárolni szándékozóknak kényelmére bolthelyiségem emeletén **bútor-minta-termeket** rendeztem be, hol ugyanis ebédlő- és háló-szobák valamint szalonok készen és felállítva a csak gondolható legszebb kivitelbe láthatók.

Végül egy ujdonsággal vélek a n. é. közönség igényeinek szolgálni, amidőn nagybecsu tudomásukra hozni, hogy üzletemet egy **képraktárral** nagyobbítottam meg hol is a legszebb kivitelü nagy arany keretben foglalt **történelmi képek** a legjutányosabb árban haphatók.

Számos látogatást és pártfogást kérve maradtam kiváló tisztelettel

Wilhelm Henrik.

A J. PARÓ
Részvénytársaság
BUDAPESTI CZÉG
KORONA-COGNAC

gyártmányai **orvosi czélokra** használtatnak és a következő egyetemi tanár urak által ajánltatnak:

**Angyán, Kétli,
Kézmárszky, Korányi,
Kovács, Müller, Réczey,
Stiller és Tauffer.**

Kapható S.-a.-Ujhelyt Malátsik György fúszer kereskedőnél.

Tk. 1772. sz. 1893.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajtónak Sütő Erzsébet és társai o.-liszikai lakos végrehajtást szenvedők elleni 19 ft 52 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (tokaji kir. jbiróság) területén levő az o.-liszikai 1082. sz. tjkönyvben foglalt Sütő Erzsébet, Mihály, András és Károly végrehajtást szenvedettek nevével álló A. I. 1-8 sor 36, 506, 654, 843, 1082, 2773. hr. számú ingatlanok és az ezek után járó erdő és legelő illetőségre 695 ft, továbbá az 1550 hr. sz. Rakottys szőlőre 60 ft és az 1815 hr. számú komoróci szántóföldre az árverést 13 ft-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894. évi február 15-ik napján d. e. 10 órakor O.-Liszka község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozóknak tartoznak az ingatlan becsárának 10^{1/2} %-át vagyis 69 ft 50 krt 6 ftot és 1 ft 30 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez leteni, avagy az 1881. 60. tcz.

170 §-a értelmében a bánatpénznek előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényátjatszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóságánál, 1893. évi november 20-án.

Lácza, kir. jbiró.

Egy bolthelyiség

Tarczalón a piacon előnyös fekvés, lakás, konyha és pincze-helyiséggel előnyös feltételek mellett kiadó. Értekezni a tulajdonosnőnél Tarczalón (posta és tárverda állomás) 3-3 özv. Spónerne.

MEGHIVÁS.

A sátoralja-ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet

t. cz. részvényesei tisztelettel meghivatnak

az 1894-ik évi január hó 28-án délután 2 órakor

az intézet helyiségében (Kazinczy-utca 507. sz.) tartandó

XXI-ik évi rendes közgyűlésre.

Tárgyalási sorrend:

1. Az igazgatóság.
 2. A felügyelőség évi jelenése.
 3. Az 1893-iki mérleg és osztalék feletti határozat.
 4. Három igazgatósági tagnak 6 évre, egy igazgatósági tagnak három évre és három felügyelő-bizottsági tagnak 3 évre leendő megválasztása.
- Az igazgatósági jelentés és az évi zárszámla nyolcz nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekintés végett kifüggesztetik.
- A részvényesek figyelmeztetnek az alapszabályok következő szakaszára. 46 ik szakasz. A közgyűlésen részt venni óhajto részvényesek tartoznak részvényeiket a szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlés előtti napon az intézet igazgatóságánál letéteményezni.

Kelt Sátoralja-Ujhely, 1893. december 27-én tartott igazgatósági ülésből.

Az igazgatóság.

2-3

Lajstromozott védjegy törvényileg védve

Védjegy. Tokaj város címere

A TOKAJI COGNAC

tiszta borból készítve

Csak akkor valódi, ha a védjegy az Ettiquetten, dugón és címkén látható.

Tokaji Cognac

kapható minden nagyobb üzletben, gyógyszerárban, kávéházban és vendéglőben s. a. t.

A TOKAJI COGNACGYÁRBÓL TOKAJ.

Minőségben felülmulhatatlan.

355/v. 1893. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a homonnai kir. járásbiróság 3890 és 49/p. 893. sz. végzése által Pauk Alajos és Frankl és Ladovszky czég javára Szavcsuk József alperes ellen 8 ft 75 kr. és 22 ft 75 kr. tőke, ennek a lejáratok napjától számítandó 6 % kamatai és eddig összesen felmerült perkoltségek erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felülfoglalt és 361 ft-ra becsült különféle házi bútorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 4248/p. 1893. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Homonnán Szavcsuk József lakásán leendő eszközésére 1894. évi január hó 9. napjának d. e. 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozóknak oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az előírt ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Kelt Homonnán, 1893. évi dec. hó 30. napján.

Karácsonyi Pál kir. bir. végrehajtó.

Üzlet beszűntetés!

Van szerencsém a n. é. vevő közönség becses tudomására adni, miszerint a Reichard testvérek volt üzlethelyiségében 1 1/4 év óta fennálló **férfi és női felöltőkkel** dusan ellátott üzletemet

márczius hó 1-én feloszlatom.

A tisztelt uri közönségnek e szerint alkalma nyílik **kész férfi öltönyöket, utazó-bundákat, hölgyeknek Cäpp, Jackett, kerék köpenyeket** egész- és fél hosszúságban, **Boax, karmantyú és sapkákat, fiu és leánygyermek felsőket, jóval gyáron aluli árakban** vásárolhatni. Urak részére raktáron levő **angol, francia és belföldi** gyartmányu gyapju kelméimből, mérték szerinti rendelményeket üzletem feloszlata idejéig elvállalok bámulatos olcsó árak mellett.

Tömeges látogatásért esdve

Maradtam teljes tisztelettel:

Friedmann Gábor.

1-3

MEGHIVÓ.

S. A.-Ujhely székhelyvel **200.000 korona alap-tókével** alakult **Tokaj hegyaljai cognac gyár részvény társaság** alapítókéje jegyezve lévén, van szerencsénk a részvények aláírót **1894. évi január hó 7-ik napjának délutáni 3 órájára S. A.-Ujhelyben Székely Elek** ügyvéd ur saját házában tartandó alakuló gyűlésre meghívni.

Tárgy:

1. Az alapítókének kellő aláírás és befizetés által történt biztosításáról meggyőződés szerzés.
 2. Az alapszabály elfogadása és a művezető, ugy a kereskedelmi meghatalmazottai megállapodás feletti határozat.
 3. A társaság meg vagy meg nem alakulása feletti intézkedés.
 4. 7 igazgatósági tag és 3 felügyelő bizottsági tag megválasztása.
 5. Az alapítók felelősége iránti intézkedés.
- Az alakuló közgyűlés határozat képes, ha akár személyesen, akár képviselve, legalább 7 oly aláíró van jelen, kik az alapítókének legalább 1/4-ed részét képviselik.
- A gyűlésen minden részvény egy szavazatot ad, de 10 szavazatnál senki többet nem gyakorolhat.
- S. A.-Ujhelyben, 1893. december 30-án.

Burger Samu,
bor nagy kereskedő,
Grosz Vilmos,
vaskereskedő.

Székely Elek ügyvéd,
Dr. Nyomarkay Ödön orvos,
Kellner Ede kereskedő,
Dr. Kellner Soma ügyvéd,

s. a.-ujhelyi lakosok.

Csúz és köszvény

csúzos fej- és fogszagatások, ütési és fúzamadási, valamint fagydagatok ellen meglepő gyorsan és biztosan hat a

REPARATOR

nevű gyógyszer, melynek üvege 50 kr., vagy egy frtért minden gyógyszerárban kapható. A Reparatorral a Rokus-kórházban 136 esetben tetített kísérlet, melyeknél 7 esetben javulás, 129 esetben teljes gyógyulás éretett el.

Verszegényseg és sápkór

továbbá gyenge gyermekek erősítésére kitűnő hatású és pompás ízű szer a **Tokaji China vas-bor**, mely az országos egészségügyi tanács javaslatára belügymin. engedéllyel látott el. Sok rossz utánzat létezik, miért is kérem, vételnél névaláírásomat követelni. Kis üveg 1 frt 60 kr., nagy 3 frt.

ACATIA-SZAPPAN

kedves illata, kellemes habzása és rendkívüli tartósságánál fogva lett rövid időn kedvelté 1 drb. 50 kr., 3 drb egy dobozban 1 frt 40 kr.

Acatia arcz-crème

rövid pár heti alkalmazásnál pompás üde, gyermeked arczbor nyerhető. Az arczbor mindennemű éktelenségét bizton eltávolítja. 1 üveg ára 1 frt.

A „crème de Marguerite“

az arczbor táplálására, üdén tartására szolgál. Előkelő körökben igen kedvelt. Egy köcsög ára 2 frt.

Ezek gyógyszerárak kiválóbb speciálitásai, melyek főváros és országszerte a legjobb hírnévek örvendnek, s postán is küldetnek.

KRIEGER GYÖRGY

gyógyszertára a „Magyar Koronához“ 3-6

BUDAPEST, KÁLVINTÉR.

Eladó kőbánya.

Bodrogh-Kereszturban egy 13 katasztrális hold szőlő, miben igen jó épületi kő van, — tiz percznyire a vasuti állomástól — eladó.

Vevők értekezhetnek a tulajdonos: **Szemere Emillel Kis-Toronyán.**

2-3

A kinek diszes, modern és mégis jutányos
NYOMTATVÁNYOKRA
van szüksége, annak a

ZEMPLÉN KÖNYVNYOMTATÓ MŰINTÉZETE

Sátoralja-Ujhelytt (főter)
mely nyomdáját számos új betű fajokkal szaporította
készséggel ajánlja fel szolgálatát.

Ajánlja csinos kivitelű

NÉVJEGYEIT

és pedig 100 dbot 60-tól 1 ft 30 krig,

MEGHIVÓIT ÉS MINDENMŰ KÖRLEVELEIT,

valamint **diszmű könyvkötészetében** készitendő bármilyen **diszkutéseit és diszmunkáit.**

AZ „ANKER“

élet- és járadék biztosító társaság

ajánlja rendkívüli előnyös élet és haláleseti biztosítási módzatait. Jutányos díjtételei. nyereségy oształékainak nagysága és méltányos feltételei, valamint biztosítéki alapjai következtében bármely biztosító-társasággal versenyezhet.

Különösen figyelemre méltó biztosítási módzatai:

Kiházásitási biztosítás nyereségyrészesüléssel.

melynél a nyereségyosztalék átlag a biztosított tőke 30%-a, ugy, hogy a kedvezményezett részére minden 1000 forint biztosított összeg után még külön 300 frt nyereségy jut.

Haláleset-biztosítás nyereségy részesüléssel

A nyereségyjogosultság öt év után kezdődik es minden évben ismétlődik. Az évi díj a nyereségy következtében 25%-kal csökken.

Azonkivül biztosítások az emberi életre minden képzelhető módzat szerint.

A társaság vagyona 45.000.000 frt.

Biztosítási állománya : 214.000.000 frt.

Kifizetések lejárt biztosítások után 77.000.000 frt.

Ajánlatokat elfogad és felvilágosítással készségyesen szolgál a magyarországi vezérképviseletégy Budapestben, és a helyi ügynök **Schön Mór ur S. a.-Ujhelyben.** Ügyes szerző ügynökök a legkedvezőbb feltételek alatt alkalmazást nyernek.